

การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4

**Involvement of the Basic Education Commission. To school
administrators Under the Office of Elementary Khon Kaen District 4**

นางสาวบานเย็น ศรีรงไชย

การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย

พ.ศ. 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
สมมติฐานการศึกษา	6
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	12
การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	22
การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	32
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา	45
บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
กรอบแนวคิดในการวิจัย	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	60
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	62
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	65

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	103
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	103
สรุปผลการศึกษา	103
อภิปรายผลการศึกษา	105
ข้อเสนอแนะ	116
บรรณานุกรม	117
ภาคผนวก	124
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	125
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญ	133
ภาคผนวก ค คุณภาพเครื่องมือ	135
ภาคผนวก ง ผลการประเมิน	146
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์	174
ประวัติผู้ศึกษา	182

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	61
2	จำนวนและคำร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน	68
3	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม	69
4	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารวิชาการ	70
5	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงบประมาณ	71
6	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล	72
7	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป	73
8	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
9	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารวิชาการ 75
10	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงบประมาณ 76
11	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล 77
12	จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป 78
13	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ ทั้ง 4 ด้าน 79
14	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม 80
15	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารวิชาการ 81
16	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
17	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล	82
18	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป	83
19	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ ทั้ง 4 ด้าน	84
20	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม	85
21	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารวิชาการ	86
22	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงบประมาณ	87
23	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล	87
24	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป	88
25	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของ	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
26	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา	90
27	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา	91
28	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา	92
29	ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา	94
30	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา	95
31	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารวิชาการ จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา	96
32	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงบประมาณ จำแนกตาม	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
33	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	98
34	ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	99
35	ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4	101

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

ภาพที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

50

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

59

บานเย็น ศรีรังไชย 2557. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ : อาจารย์ ดร.อาทิตย์ ฉัตรชัยพลรัตน์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา และศึกษาแนวทางการพัฒนาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยคือ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 219 คน

ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก
2. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย
3. ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ คือ ควรมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการบริหารงบประมาณ คือ ควรมีคณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้ ด้านการบริหารงานบุคคล คือ ควรให้บุคลากรร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานในสถานศึกษา และ ด้านการบริหารงานทั่วไป คือ ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา

Banyen Srirongchai 2014. **Involvement of the Basic Education Commission. To school administrators Under the Office of Elementary Khon Kaen District 4**
Independent Study Master of Education (Educational Administration)
Graduate School, College of Asian Scholars.

Independent Study Advisor : Dr.Artit Chutchaipolrut

ABSTRACT

This study aims to Study and compare the status and problems of participation in school administration Of the Committee. Khon Kaen districts under the office of education 4 marital status and the size of the institution. And the study development and suggestions about the participation of the basic education in school administration Under the office of education field 4 Khon Kaen instruments research is the chairman of the board of education. Representatives of the local and school director. Under the office of education 4 academic year 2556 Khon Kaen region of 219 people.

The findings were :

1. State of the participation of the Committee in school administration Under the office of education 4 Khon Kaen districts, particularly in high level.
2. The problems of participation in school administration Of the Committee. Under the office of education 4 Khon Kaen districts, particularly at low level.
3. Comparing the status and problems of the participation of the basic education in the schools. Khon Kaen districts under the office of education 4 marital status. Overall, no statistically significant 05 classified by size and institutions. Overall, no statistically significant 05.
4. Suggestions and comments about the state of the participation of the Committee in school administration Under the office of education, including academic management 4 Khon Kaen districts should be involved to comment on the curriculum building. Budget administration are to be the Roger system accounting is present and inspection personnel. Is should give the staff to participate in the performance evaluation in the education and administration in general, is should participate in policy formulation and development plan of the school. To support the activities of the school.

1) academic management is involved to comment on the curriculum building, were 84.47 2) administrative budget. Is the acknowledged accounting system is a system that is present and check the percentage of 80.36 3) personnel Is the performance evaluation of the people in the school, were 84.47 4) and the general administration is involved in policy formulation and development plan of the school. To support the activities of the schools were 74.89.

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติถึงสิทธิของบุคคลในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน โดยรวมถึงผู้ยากไร้ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐเพื่อให้ได้รับการศึกษาโดยทัดเทียมกับบุคคลอื่นด้วย การจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพหรือเอกชน การศึกษาทางเลือกของประชาชน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้ตลอดชีวิต ย่อมได้รับความคุ้มครองและส่งเสริมที่เหมาะสมจากรัฐ กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก และส่งเสริมสนับสนุนการกระจายอำนาจเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน องค์กรทางศาสนา และเอกชน จัดและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาฐานคุณภาพการศึกษาให้เท่าเทียมและสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ (สำนักนโยบายและแผนการศึกษา, 2551) ในยุคแห่งการปฏิรูประบบการบริหารการศึกษา เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ เนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญอันจะผลักดันให้ประเทศรอดพ้นจากวิกฤตการณ์ต่าง ๆ และพัฒนาประเทศเข้าสู่คุณภาพและมาตรฐาน เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองของคนเรา คนที่ได้รับการศึกษาอย่างเหมาะสมก็คือ คนที่จะสามารถใช้ชีวิตได้อย่างถูกต้องตามครรลองคลองธรรมและได้รับสิ่งที่ดีๆ การศึกษามีใช่เป็นเพียงการใช้ชีวิตระยะหนึ่งในสถานศึกษาเท่านั้น แต่เป็นเสมือนปัจจัยในการดำรงชีวิตที่ทุกคนต้องแสวงหาและเพิ่มพูนอยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนาตนเอง ครอบคลุม หน้าที่การงาน ตลอดจนความก้าวหน้าและมั่นคงต่อประเทศ(สถาบันศึกษาค้นคว้าและพัฒนการเรียนรู้,2553)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ยึดเน้นคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเพราะประเทศไทยยังต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในหลายบริบท ทั้งที่เป็นโอกาสและข้อจำกัดต่อการพัฒนาประเทศ จึงต้องมีการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้สามารถปรับตัวพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและแสวงหาประโยชน์อย่างเท่าทันโลกาภิวัตน์และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับทุกภาคส่วนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (ธีระพล อรุณกสิกร และคณะ, 2550) และต่อมาได้ใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555–2559) ในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ครั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับชุมชนระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศรวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ "สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรมและมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง"

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จึงเป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคนสังคมและระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากรและได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรมรวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมขณะเดียวกัน ยังจำเป็นต้องบริหารจัดการแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้หลักการพัฒนาพื้นที่ภารกิจและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมไทยซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางในการบริหารการศึกษา เพื่อกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา จากส่วนกลางไปยังสถานศึกษา ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน โดยมุ่งหวังให้การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผลในการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ปรากฏใน มาตรา 39พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง เพื่อให้การศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพ และประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)ในการกระจายอำนาจการบริหารจากส่วนกลางหรือจากเขตการศึกษาไปยังสถานศึกษานั้น ครู ผู้ปกครองและชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดการศึกษาให้มากที่สุด ซึ่งเป็นแนวคิดในการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐานหรือเป็นศูนย์กลางของการบริหารจัดการเรียนโดยตรง เป็นแนวคิดที่ให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัว ในการบริหารงานด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมตัดสินใจ และให้มีการบริหารในรูปของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ของผู้ปกครอง และชุมชนมากที่สุด(สมพิศ ไร่งาม, 2551)

ปัญหาการรวมอำนาจสู่ส่วนกลางสถานศึกษาทุกแห่งไม่ว่าอยู่ที่ไหนต้องขึ้นตรงต่อกรมหรือสำนักงานกลางซึ่งเป็นนิติบุคคลสถานศึกษาไม่มีอำนาจในการบริหารตนเองทั้งด้านวิชาการ บุคลากรและงบประมาณผู้บริหารสถานศึกษาไม่มีอำนาจในการตัดสินใจชุมชนและผู้ปกครองไม่มีบทบาทในการจัดการศึกษาการเรียนไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการเคยมีความพยายามที่จะกระจายอำนาจการบริหารทางวิชาการโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรท้องถิ่นแต่ก็ปรากฏว่าไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายเท่าไรนัก เนื่องจากเมื่อร่างหลักสูตรท้องถิ่นแล้วต้องส่งมาให้กรมวิชาการตรวจเพื่ออนุมัติก่อนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของประเทศไทยมีปัญหาค่อนข้างมากซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการปัจจุบันมีหลายประเทศได้ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบด้านการบริหารจัดการศึกษาได้มีการเคลื่อนไหวในการนำแนวคิดในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและการกระจายอำนาจทั้งในด้านหลักสูตรงบประมาณและบุคลากรทางการศึกษามาใช้อย่างกว้างขวางขึ้นสำหรับประเทศไทยมีการจัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ซึ่งมีสาระสำคัญที่ก่อให้เกิดการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาเป็นอย่างมากและระบุไว้ในหมวดที่ 5 ว่าด้วยการบริหารและจัดการศึกษาโดยเฉพาะในมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านงานวิชาการด้านงบประมาณการบริหารบุคลากร และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรงโดยที่หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนอกจากนี้ในมาตรา 40 ยังกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษาทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547) ได้เสนอแนวทางรูปแบบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่สำคัญในสถานศึกษา ซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางนำมาในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 4 รูปแบบ ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านวิชาการ การมีส่วนร่วมด้านงบประมาณ การมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานบุคคล และการมีส่วนร่วมด้านการบริหารทั่วไปแต่ในปัจจุบันพบว่ายังไม่มียุทธศาสตร์ที่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมมากนักอันเนื่องมาจากปัญหาเศรษฐกิจ เวลา และความสนใจของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สหพล พิเศษ (2544) ที่ศึกษาปัญหาการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่าปัญหาการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เกิดจากการไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการ ไม่มีเวลาประชุม เนื่องจากติดธุระในการประกอบอาชีพหรือภารกิจอื่นๆ หรือเกิดความเบื่อหน่ายเนื่องจาก

สถานศึกษามักขอเรียไทรัพย์สินสิ่งของที่ขาดแคลนในการจัดการศึกษา หรือสถานศึกษาไม่ค่อยจัดประชุมทำให้คณะกรรมการไม่มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วม ในที่สุดไม่เห็นคุณค่าในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการบริหารจัดการศึกษาในระดับสถานศึกษาหรือในสถานศึกษา

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือตัวแทนของประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในเขตชุมชน เข้ามามีส่วนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ต้องการให้ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างแท้จริงในลักษณะเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วนของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่จะเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งเป็นลูกหลานของชุมชน ขณะเดียวกันจะต้องทำงานร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู โดยตระหนักถึงความเป็น“เจ้าของร่วมกัน”จึงอาศัยกระบวนการทำงานที่เน้นการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วมและความโปร่งใส ตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา พร้อมกับยึดถือหลักการของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมด้วยการปฏิบัติตามกฎหมายยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันและคำนึงถึงความคุ้มค่าในการลงทุนด้านการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบ 182สถานศึกษา ที่ซึ่งแต่ละสถานศึกษาต้องบริหารจัดการศึกษาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารจัดการทางการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ในหมวดที่ 5 มาตราที่ 40 ได้บัญญัติไว้ว่าให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาในระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสำคัญมาก เพราะบุคคลดังกล่าวมีบทบาทวางแผนพัฒนาสถานศึกษา กำหนดความต้องการ

วิธีการในการปรับปรุงสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา และเป็นตัวแทนของชุมชนในท้องถิ่นที่สามารถรู้สภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนจากการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนและสถานศึกษา เพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปัญหาของการศึกษาคือที่ผ่านมาพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาเท่าที่ควร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่มีเวลา ทำให้การจัดการศึกษาในสถานศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมีปัญหาบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดทำหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ด้านการบริหารงานงบประมาณ โรงเรียนยังไม่ชำนาญในการทำแผนกลยุทธ์ และแผนงบประมาณระยะปานกลาง (MTEF) ด้านการบริหารงานบุคคล โรงเรียนยังมีปัญหาจำนวนบุคลากรและคุณสมบัติของบุคลากรไม่เหมาะสมกับโรงเรียน เนื่องจากถูกกำหนดและควบคุมจากส่วนกลาง ด้านการบริหารงานทั่วไปโรงเรียนไม่มีการทำวิจัยเพื่อกำหนดนโยบาย การจัดระบบบริหารและพัฒนาองค์กร

จากเหตุผลและปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะครูรับผิดชอบมีความตระหนักถึงความสอดคล้องในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และต้องการให้การศึกษาพัฒนาไปสู่เป้าหมายตามหลักการปฏิรูปการศึกษาและให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคประชาคมอาเซียน ให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 4 เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพแต่ควรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียจากผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เข้ามามีส่วนร่วมและควรพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 4

2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

3. สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 แตกต่างกัน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 แตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ตามมาตรา 38 และโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาตามการกระจายอำนาจมาตรา 39 ใน 4 งาน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไป

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากร ได้แก่ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 546 คน จำแนกได้ดังนี้

2.1.1 จำแนกตามสถานภาพ

2.1.1.1 ประธานกรรมการ	จำนวน 182 คน
2.1.1.2 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน 182 คน
2.1.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 182 คน

รวม	จำนวน 546 คน
2.1.2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	
2.1.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก	จำนวน 350 คน
2.1.2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง	จำนวน 196 คน
รวม	จำนวน 546 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปีการศึกษา 2556 การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling, บุญชม ศรีสะอาด, 2553) จำนวน 219 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และได้มาโดย จำแนกได้ดังนี้

2.2.1 จำแนกตามสถานภาพ	
2.2.1.1 ประธานกรรมการ	จำนวน 73 คน
2.2.1.2 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน 73 คน
2.2.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 73 คน
รวม	จำนวน 219 คน
2.2.2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	
2.2.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก	จำนวน 141 คน
2.2.2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง	จำนวน 78 คน
รวม	จำนวน 219 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษา ประกอบด้วย

- 3.1.1.1 ประธานกรรมการ
- 3.1.1.2 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 3.1.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.1.2 ขนาดสถานศึกษา จำแนกเป็น 2 ขนาด คือ

- 3.1.2.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- 3.1.2.2 สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 300 คน)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต 4 ประกอบด้วยการบริหารงานใน 4 ด้าน ได้แก่

- 3.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 3.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 3.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล
- 3.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

4. ขอบเขตระยะเวลา ผู้ศึกษาได้ดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม 2556 ถึงมิถุนายน 2556 รวม 6 เดือน

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงได้นิยามความหมายของศัพท์เฉพาะไว้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่คณะกรรมการสถานศึกษามีสภาพร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อกระบวนการบริหาร ในการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนประสานงานกัน อันจะก่อให้เกิดผลดี และประโยชน์ในการจัดการศึกษา ในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

2. การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอนแก่น เขต 4 ใน 4 งาน ได้แก่ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

3. การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การร่วมมือร่วมใจ การประสานงาน และมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการบริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียนชุมชนและท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมกระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งร่วมรับทราบและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

3.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ หมายถึง การที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณมุ่งเน้นความคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินงานบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพในอันที่จะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง การที่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วมการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและการอำนวยความสะดวกต่างๆในการบริหารการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้การมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

4. สภาพการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

5. ปัญหาการบริหารสถานศึกษา หมายถึง อุปสรรคข้อขัดข้องเกี่ยวกับการดำเนินงานในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

6. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยการแยกคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานภาพ ดังนี้

6.1 ประธานกรรมการ หมายถึง ประธานกรรมการ หมายถึงผู้ที่ได้รับเลือกมาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และไม่เป็นครู เจ้าหน้าที่ หรือลูกจ้างของสถานศึกษา หรือที่ปรึกษา หรือผู้เชี่ยวชาญซึ่งมีสัญญาจ้างกับสถานศึกษานั้น ไม่เป็นกรรมการสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเกินกว่า 3 แห่ง ในเวลาเดียวกัน

6.2 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึงผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึงประธานสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอชื่อผู้แทนองค์กรที่ผ่านการพิจารณาของสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรละ 1 คน (ต้องเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมาย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายซึ่งสถานศึกษาดังอยู่

6.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาแต่ละแห่ง

7. ขนาดสถานศึกษา หมายถึง แบ่งตามเกณฑ์มาตรฐานของสถานศึกษาตามสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 2 ขนาด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) ดังนี้

7.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 120 คน)

7.2 สถานศึกษาขนาดกลาง (นักเรียน 121 –300 คน)

8. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึงสถานศึกษาที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการการศึกษาจำนวน 182สถานศึกษา

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4สถานศึกษา จำนวน 182สถานศึกษา ประกอบด้วย 5อำเภอ คือ อำเภอน้ำพอง อำเภอกระนวน อำเภอชำสูง อำเภอเขาสวน กวางและอำเภอเขื่อนอุบลรัตน์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4, 2552)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.ได้แนวทางสำหรับสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการร่วมกันพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับครูและผู้บริหารในการวางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.ได้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับสถานศึกษาอื่น ๆ ใช้ในการวางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 1.2 แนวคิดการมีส่วนร่วม
 - 1.3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม
 - 1.4 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม
2. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 2.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา
 - 2.2 ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา
 - 2.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา
 - 2.4 บทบาทอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาตามกฎหมาย
3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.1 ความเป็นมาและความสำคัญ
 - 3.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.3 ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.4 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.6 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามด้านการบริหารงาน
 - 3.7 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อการส่งเสริมภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.8 แนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันของสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา
5. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

บุญเลิศจิต ตั้งวัฒนา (2548) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าการที่ปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องร่วมมือร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมการพัฒนาที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมในขั้นตอนต่างๆของการดำเนินกิจกรรมนั้นๆโดยมีกลุ่มหรือองค์กรรองรับบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนาภูมิปัญญาการรับรู้สามารถคิดวิเคราะห์และตัดสินใจเพื่อกำหนดการดำเนินชีวิตได้ด้วยตนเอง

ไพรัชธรรด กามานนท์ (2548) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่นในการจัดการศึกษาว่าหมายถึงกระบวนการที่ประชาชนในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและท้องถิ่นเข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยร่วมแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่เห็นพ้องต้องกันตลอดจนร่วมพิจารณากำหนดปัญหาตลอดจนความต้องการของประชาชนชุมชนโดยมีวัตถุประสงค์ช่วยแก้ไข้ปัญหาและพัฒนาโรงเรียน

เอกชัยกี สุขพันธ์ (2548) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าหมายถึงรูปแบบของความเกี่ยวข้องผูกพันร่วมกันของสมาชิกในการประชุมหรือเพื่อตัดสินใจและควบคุมการทำงานร่วมกัน

นรินทร์ ชัยพัฒน์พงศา (2549) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมคือการที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่เคยได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆหรือเข้าร่วมการตัดสินใจหรือเคยเล็กน้อยได้เข้าร่วมมากขึ้นเป็นไปอย่างอิสระภาพเสมอภาคมิใช่มีส่วนร่วมเพียงผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยแท้จริงยิ่งขึ้นและการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่แรกจนถึงขั้นสุดท้าย

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2549) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆหรือกิจกรรมต่างๆอาจเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจหรือกระบวนการบริหารซึ่งประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับพลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การนั้นการปฏิบัติการกิจให้บรรลุเป้าหมายวิธีการหนึ่งในการรวมพลังความคิดสติปัญญาก็คือการให้มีส่วนร่วมการให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้นบุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการหรือปฏิบัติการกิจเป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพันต่อกิจกรรมและองค์การ

ประพันธ์ พงศ์ชินพงษ์ (2551) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าการมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องของความต้องการและทิศทางการเปลี่ยนแปลง

ความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะมีมากพอจนเกิดความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติการกล่าวคือต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการนั้นและเหตุผลที่คนมาร่วมปฏิบัติการได้จะต้องตระหนักว่าการปฏิบัติการทั้งหมดโดยกลุ่มหรือในนามของกลุ่มหรือกระทำการผ่านองค์กรดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการบรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ

สันติชัย เอื้องประสิทธิ์ (2551) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของการมีส่วนร่วมของบุคลากรว่าหมายถึงการเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มตัดสินใจในการปฏิบัติงานและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆอันมีผลกระทบมาถึงตัวของบุคลากรเองการที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้นผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนามว่ามนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

ฉลาด จันทรสุมบัตติ (2553) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่ากระบวนการมีส่วนร่วมหมายถึงการมีส่วนร่วมที่เป็นอิสระด้วยความสมัครใจในการร่วมคิดร่วมตัดสินใจร่วมลงมือปฏิบัติร่วมประเมินผลร่วมรับประโยชน์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนามิได้หมายถึงการให้ประชาชนเข้าร่วมกิจการของรัฐตามที่รัฐกำหนดหากแต่เป็นการให้ประชาชนกลุ่มคนร่วมกันคิดและตัดสินใจในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาชุมชนของตนเองและรับผลประโยชน์ร่วมกันรัฐเป็นแต่เพียงผู้สนับสนุน

เออร์วิน (Ervin, อ้างถึงใน อาภาพรรณ สุตันทนก 2544) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินงานโดยร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมแก้ปัญหาของตนเองเน้นการมีส่วนร่วมใช้จิตสำนึกความรู้สึกนึกคิด

Cohen and Uphoff (1980 ;อ้างถึงในจริญญาบรรเทิง, 2548) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชนบทว่าหมายถึงความร่วมมือของท้องถิ่นที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขหรือสถานการณ์ใดๆก็ตามที่ต้องการให้ประสบผลสำเร็จในเป้าหมายของการพัฒนาที่เกิดขึ้นโดยหน่วยงานพัฒนาและรัฐบาลกลุ่มประเทศด้วยพัฒนา

โดยสรุปแล้วความหมายของการมีส่วนร่วมหมายถึงการที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ร่วมกันในการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่งทางสังคมไม่ว่าจะเป็นเพื่อผลประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตามได้รับโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำและร่วมแก้ไขในด้านนโยบายและการวางแผนการดำเนินงานการประสานงานการติดตามและประเมินผลเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (มาตรา 43) ได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติราชการทางการปกครองอันมีผลหรืออาจมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของตน (มาตรา 60) และบัญญัติเกี่ยวกับแผน นโยบายพื้นฐานแห่งรัฐไว้ว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง รวมทั้งการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ (มาตรา 76)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2543) ได้สังเคราะห์รูปแบบของกระบวนการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อจัดการศึกษาในชุมชน 5 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา
2. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
3. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการตั้งกองทุนการศึกษา
5. รูปแบบการมีส่วนร่วมในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537; อ้างถึงใน ประภาส ไก่แก้ว, 2551) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาว่า เป็นทฤษฎีที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2)การมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหาร

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (2545) ได้กล่าวถึงหลักการมีส่วนร่วมไว้ว่าเป็นการร่วมคิดร่วมทำของบุคคลผู้มีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาทุกฝ่ายซึ่งประกอบด้วยครูผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิชุมชนผู้ปกครองผู้เรียนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

จารุพงศ์ พลเดช (2546) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ

ประการที่ 1 ผู้บริหารควรแบ่งอำนาจหน้าที่ในการบริหารให้ผู้ปฏิบัติ คนในองค์กรหรือทีมงาน เพราะต้องการให้มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจที่สำคัญขององค์กรที่เป็นรูปธรรม

ประการที่ 2 การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะก่อให้เกิดความผูกพันระหว่างคนและองค์กรได้อย่างแท้จริง คนในองค์กรได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ เพื่อช่วยเหลือผู้บริหารในฐานะที่เป็นผู้นำขององค์กรในการตัดสินใจ

ประการที่ 3 คนที่อยู่ใกล้ปัญหาที่สุด คือคนที่ตัดสินใจแก้ปัญหาได้ดีที่สุด

ประการที่ 4 การบริหารแบบมีส่วนร่วมเปิดโอกาสให้คนในองค์กร และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง(Stakeholder) ในฐานะสมาชิกขององค์กรมีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารตั้งแต่ การมีส่วนร่วมคิด (ตัดสินใจ) วางแผน ร่วมทำร่วมรับผิดชอบ ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามผล การมีส่วนร่วมในแต่ละเรื่องนั้นมีความสำคัญในการสร้างแรงจูงใจและเสริมแรง (Reinforcement)ในการทำงานของผู้ปฏิบัติหรือทีมงาน โดยเฉพาะในการมีส่วนร่วมตัดสินใจ และมีส่วนร่วมวางแผน ซึ่งถือเป็นหัวใจของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

สมยศ นาวิการ (2548) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม (Participation) เป็นกระบวนการให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการการตัดสินใจเน้นการมีส่วนร่วมโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญในการแก้ไขปัญหาการมีส่วนร่วมมีผลต่อทุกคนทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ได้บังคับบัญชาการมีส่วนร่วมให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีประโยชน์ต่อการยอมรับความเปลี่ยนแปลงความไว้วางใจในการทำงานความไว้วางใจการบริหารบุคคลการตัดสินใจที่มีคุณภาพความสัมพันธ์ของผู้ร่วมงานที่ราบรื่นและจะทำให้ทีมงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพส่งเสริมให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อุดม สิทธิจิตรวิจารณ์ (2548) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วมเป็นการกระทำให้ทุกฝ่ายเข้ามาเกี่ยวข้องมีปฏิสัมพันธ์มีสิทธิที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเท่าเทียมกันร่วมกันตัดสินใจร่วมดำเนินกิจกรรมทำให้ทุกคนเกิดการเรียนรู้ร่วมกันด้วยกระบวนการทางสังคมและการปฏิบัติจริงมีรากฐานความเชื่อและศักยภาพจากคนในท้องถิ่น

ประเวศ วะสี (2549) กล่าวว่า การศึกษาเป็นความหวังของสังคมเป็นเสมือนเครื่องมือการพัฒนาจิตใจครอบครัววัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมเศรษฐกิจและสังคมจึงมีความจำเป็นที่ต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เป็นกลางและทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้ในขณะที่การศึกษามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

เดวิด วิลค็อกซ์ (David Wilcox ; อ้างในขวัญเรือน ชนะศัตรู, 2549) ได้นำบันไดการมีส่วนร่วมของอาร์โนสไตน์มาเน้นระดับการมีส่วนร่วมด้านความสัมพันธ์ของประชาชนต่ออำนาจหน้าที่ตามรูปแบบบันไดของการมีส่วนร่วม (Wilcox's Model "Ladder of Participation") ซึ่ง วิลค็อกซ์ (Wilcox) ได้นำมาอธิบายรายละเอียดเพิ่มเติมในประเด็นต่อไปนี้

1. รับทราบข้อมูล หมายถึง การให้ข้อมูลแต่ไม่ต้องการข้อเสนอแนะหรือคำแนะนำ
อย่างน้อยที่สุดคือได้บอกให้ทราบว่ามีความจะทำอะไร

2. ให้คำปรึกษา หมายถึง ให้ตัวเลือุก่อนการตัดสินใจ ให้ข้อคิดเห็นที่หลากหลาย
และรับฟังผลสะท้อนกลับ

3. ร่วมตัดสินใจ หมายถึง แบ่งปันวิสัยทัศน์ กระตุ้นผู้อื่นให้เสริมความคิดและอำนาจ
การเลือกที่เป็นเหตุให้เห็นพ้องกันตัดสินใจเลือกที่ดีที่สุด

4. ร่วมปฏิบัติ หมายถึง ร่วมตัดสินใจและเป็นหุ้นส่วนดำเนินการร่วมกัน

5. สนับสนุน หมายถึง ให้กำลังใจเสริมเพื่อพัฒนาและปรับปรุงตามที่ได้ร่วมกันแก้ไข
ช่วยเหลือตามต้องการภายในกรอบของการให้ทรัพย์สิน ให้คำแนะนำ และสนับสนุนการเตรียมการ
โดยเป็นแหล่งทรัพยากร

1.3 ลักษณะของการมีส่วนร่วม

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537) ได้ศึกษาวิเคราะห์พระราชบัญญัติและระเบียบของ
สถาบันการศึกษาต่างๆในส่วนที่ให้เอกชนมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาที่ภาครัฐจัดดำเนินการ
ปรากฏว่าความร่วมมือของประชาชนในการบริหารการศึกษาจะอยู่ในรูปลักษณะเดียวคือในรูป
ของ “คณะกรรมการ” การเข้าร่วมในคณะกรรมการก็จะอยู่ในลักษณะของ “ผู้ทรงคุณวุฒิ” ซึ่ง
ผู้ทรงคุณวุฒิมีความหมายรวมถึงข้าราชการในหน่วยงานอื่นข้าราชการที่เกษียณแล้วหรือประชาชน
ทั่วไป

นริวรรณ พรหมชุมและคณะ (2537) ได้แบ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมของกรรมการ
การศึกษาไว้เป็น 2 ด้านคือ

1. การมีส่วนร่วมในด้านนโยบายได้แก่การให้ข้อมูลการให้คำแนะนำและการร่วม
ตัดสินใจ

2. การมีส่วนร่วมในด้านปฏิบัติการเช่นแรงงานเงิน/วัสดุอุปกรณ์ประชาสัมพันธ์และ
ประสานงาน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538) กล่าวถึงระบบการมีส่วนร่วมที่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบันมี3
ระบบคือ

1.ระบบการปรึกษาหารือ (Consulting Management) เป็นการบริหารแบบเปิดโอกาส
ให้ผู้การบริหารและการประสานความร่วมมือ

2. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits)

3.การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

เดวิสและนิวสตรอม (Davis and Newstrom อ้างใน เสริมศักดิ์วิศาลาภรณ์, 2537) เห็นว่า การมีส่วนร่วมเป็นความเกี่ยวข้องด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลที่มีต่อกิจกรรมของกลุ่มเป็นตัวกระตุ้นให้ทำงานสำเร็จตามเป้าหมายซึ่งการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับ

1. การเข้าไปเกี่ยวข้องด้วย (Involvement)
2. การช่วยเหลือและทำประโยชน์ (Commitment)
3. การรับผิดชอบ (Responsibility)

เมตต์ การุณจิต (2541) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมาพบว่า มีปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม 2 กลุ่มปัจจัยคือ

1. ปัจจัยเกี่ยวกับกรรมการศึกษาได้แก่การไม่มีเวลาว่าง ไม่มีถิ่นกำเนิดหรือไม่มีที่พักอาศัยในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่
2. ปัจจัยเกี่ยวกับโรงเรียนได้แก่ผู้บริหารขาดความเป็นผู้นำ ไม่มีมนุษยสัมพันธ์และไม่เป็นคนในท้องถิ่นโดยกำเนิด

Cohen and Uphoff (1980 ;อ้างถึงใน จริญญาบรรเทิง, 2548) ได้แบ่งลักษณะการมีส่วนร่วมเป็น 4 ด้านคือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation in Decision-making)
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Participation in Implementation)
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Participation in Benefits)
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in Evaluation)

สำหรับการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ นั้น วิชาการสาขาต่าง ๆ มีจุดเน้นของการมีส่วนร่วมแตกต่างกันออกไป เช่น นักเศรษฐศาสตร์จะให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นักบริหารจะเน้นถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และนักเศรษฐศาสตร์จะเน้นการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ แต่สำหรับการมีส่วนร่วมในการประเมินผลนั้น ยังไม่มีการศึกษาที่กว้างขวางนัก ซึ่ง Cohen and Uphoff ได้อธิบายถึงการมีส่วนร่วมดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การตัดสินใจชนิดนี้เป็นศูนย์กลางของการเกิดความคิดที่หลากหลาย มีการกำหนดและประเมินทางเลือกตัดสินใจเลือกเปรียบเทียบได้กับการวางแผนเพื่อนำทางที่เลือกมาสู่การปฏิบัติ สามารถแบ่งการตัดสินใจนี้ออกเป็น 3 ชนิดคือ

- 1.1 การตัดสินใจช่วงเริ่มต้น (Initial Decisions) เป็นการเริ่มต้นหาความต้องการจากคนในท้องถิ่นและวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการที่สำคัญขั้นตอนนี้มีความสำคัญที่จะเลือกเอาโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มคนและมีความเป็นรูปธรรมโดยผ่านการใช้กระบวนการ

ตัดสินใจในขณะนี้สามารถให้ข้อมูลที่สำคัญของท้องถิ่นและป้องกันความเข้าใจที่อาจจะเกิดขึ้น และเสนอกลยุทธ์เพื่อแก้ไขปัญหาซึ่งคนในท้องถิ่นสามารถเข้ามาเกี่ยวข้องกับตั้งแต่ช่วงเริ่มต้น โครงการทั้งในเรื่องการเงินการจัดสรรบุคลากรตลอดจนวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการและ สนับสนุนโครงการที่จะนำเข้ามา

1.2 การตัดสินใจในช่วงดำเนินการ (On-going Decisions) คนในท้องถิ่นอาจไม่ได้ เข้ามามีส่วนร่วมในช่วงเริ่มต้นแต่ถูกขอร้องให้เข้ามาดำเนินการเมื่อโครงการเข้ามามีความสำเร็จ ในช่วงนี้เกิดขึ้นได้มากกว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในช่วงเริ่มต้นซึ่งโครงการจะต้องค้นหา ความต้องการของบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในภายหลังและจัดลำดับความสำคัญของโครงการและ วิธีการดำเนินโครงการที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วม

1.3 การตัดสินใจในช่วงปฏิบัติการ (Operational Decisions) เป็นความเกี่ยวข้องใน องค์การเมื่อโครงการเข้ามามีการเชื่อมโยงโครงการเข้ามาสู่คนในท้องถิ่นมีการรวบรวมขององค์กร ต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับปฏิบัติการกิจกรรมในโครงการกรอบที่สมาชิกยึดถือ ประกอบด้วยการประชุมเพื่อจัดทำนโยบายการคัดเลือกผู้นำที่จะมีอิทธิพลต่อองค์กร

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติคนในท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมในการปฏิบัติแบ่ง ได้เป็น 3 ชนิดคือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการสละทรัพยากร (Resource Contribution) สามารถ ดำเนินการได้หลายรูปแบบได้แก่แรงงานเงินวัสดุอุปกรณ์และข้อมูลข่าวสารทั้งหมดนี้เป็นแหล่ง ทรัพยากรหลักที่สำคัญซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่นนำมาใช้เพื่อพัฒนาโครงการส่งเสริมโดยใช้แรงงานใน ท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ดีการบริจาคเงินและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆและอื่นๆแสดงให้เห็นทิศทางที่ชัดเจนของ การมีส่วนร่วมสิ่งสำคัญของการมีส่วนร่วมนี้คือการรู้ว่าใครเป็นผู้สนับสนุนและทำอะไรโดย วิธีการสมัครใจการได้รับค่าตอบแทนหรือโดยการบีบบังคับการสนับสนุนเรื่องทรัพยากรบ่อยครั้งที่ พบว่ามีความไม่เท่าเทียมกันและการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว

2.2 การมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงาน (Project Demonstration and Co-ordination) คนในท้องถิ่นสามารถรวมตัวกันในการปฏิบัติงานโดยการเป็นลูกจ้างหรือ สมาชิกทีมที่ปรึกษาหรือเป็นผู้บริหารโครงการเป็นสมาชิกอาสาซึ่งทำหน้าที่ประสานงานกิจกรรม ของโครงการมีการฝึกอบรมให้รู้เทคนิคการปฏิบัติงานในโครงการสำหรับผู้เข้ามาบริหารหรือ ประสานงานวิธีนี้นอกจากจะเพิ่มความไว้วางใจให้กับคนในท้องถิ่นแล้วยังช่วยให้เกิดความ ตระหนักถึงปัญหาของตนเองอีกด้วยอีกทั้งยังทำให้เกิดการสื่อสารข้อมูลภายในและได้รับคำแนะนำ ซึ่งเป็นปัญหาของคนในท้องถิ่นตลอดจนผลกระทบที่ได้รับเมื่อโครงการเข้ามา

2.3 การมีส่วนร่วมในการขอความร่วมมือ (Enlistment) การขอความร่วมมือไม่จำเป็นต้องมีผลประโยชน์เข้ามาเกี่ยวข้องแต่พิจารณาจากข้อเท็จจริงที่ว่าผลเสียที่ตามมาหลังจากนำโครงการเข้ามาและผลที่เกิดกับคนในท้องถิ่นที่เข้าร่วมในโครงการ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมานานและมีผลในทางเศรษฐกิจซึ่งไม่ควรมองข้ามไปการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์แบ่งได้ 3 ชนิดคือ

3.1 ผลประโยชน์ด้านวัตถุ (Material Benefits) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลเช่นเป็นการเพิ่มการบริโภครายได้และทรัพย์สินแต่สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้การสรุปข้อมูลล้มเหลวได้ซึ่งควรวิเคราะห์ให้ได้ว่าใครคือผู้มีส่วนร่วมและดำเนินการให้เกิดขึ้น

3.2 ผลประโยชน์ด้านสังคม (Social Benefits) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานด้านสาธารณะได้แก่บริการหรือความพึงพอใจการสาธารณูปโภคการเพิ่มโครงการพัฒนาท้องถิ่นโดยใช้รูปแบบการผสมผสานเพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตให้กับคนยากจนจึงจำเป็นต้องมีการกำหนดการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ทั้งในเรื่องปริมาณการแบ่งผลประโยชน์และคุณภาพบริการและความพึงพอใจ

3.3 ผลประโยชน์ด้านบุคคล (Personal Benefits) เป็นความปรารถนาที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มหรือได้รับการคัดเลือกเข้ามาเป็นความต้องการอำนาจทางสังคมและการเมืองโดยผ่านความร่วมมือในโครงการผลประโยชน์สำคัญที่ได้จากโครงการมี 3 ชนิดคือความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองอำนาจทางการเมืองและความรู้สึกที่ตนเองทำงานมีประสิทธิผลการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ควรศึกษาผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมาภายหลังด้วยเพราะอัตราการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์มีความแตกต่างกันจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการวางนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องว่าจะให้ใครมีส่วนร่วมหากผลที่ออกมาตรงกันข้ามกับความคาดหวังจะได้แก้ไขเพื่อหาแนวทางที่มีความเป็นไปได้ในการวางรูปแบบใหม่

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเป็นส่วนที่มีการเขียนเป็นรายงานไว้น้อยสามารถประเมินโครงการได้ 2 รูปแบบคือการมีส่วนร่วมทางตรงและการมีส่วนร่วมทางอ้อมการมีส่วนร่วมในการประเมินผลส่วนใหญ่เป็นเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางมากกว่าคนในท้องถิ่นซึ่งทำหน้าที่ประเมินผลด้านงบประมาณความพึงพอใจของบุคคลที่มีต่อโครงการประเมินว่ามีผู้เห็นด้วยกับโครงการหรือไม่ผู้ที่มีส่วนร่วมได้แก่ใครบ้างมีส่วนร่วมโดยวิธีใดมีการแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่างๆหรือผ่านตัวแทนที่เลือกเข้าไปอย่างไรและทำอย่างไรความคิดเห็นต่างๆจึงจะได้รับการนำไปใช้ประโยชน์

1.4 ทฤษฎีการมีส่วนร่วม

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537) ได้กล่าวถึง การมีบริหารแบบมีส่วนร่วมว่าเป็นการให้บุคคลอื่นมีส่วนร่วมใน 2 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมใน

กระบวนการบริหาร การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์กรนั้น บุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการ หรือปฏิบัติการภารกิจต่างๆ ขององค์กร การที่บุคคลมีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมย่อมทำให้เกิดความผูกพันต่อกิจกรรม และมีความผูกพันต่อองค์กร ในที่สุดทำให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมทำให้เกิดการมีความเกี่ยวข้อง และการมีความเกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความผูกพัน

ฮอย และมิลเกล (Hoy & Miskel, 1996) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในโรงเรียนย่อมสามารถตัดสินใจร่วมกันได้ ซึ่งสามารถส่งผลต่อคุณภาพการสอนเป็นการยอมรับต่อการกระจายอำนาจที่จะมีขึ้น

วรูม และเยทตัน (Vroom & Yetton, 1973 ; อ้างถึงในเสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2537) ได้เสนอแนวทางในการที่จะกำหนดว่าเมื่อไรควรจะมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมตัดสินใจและควรจะมีส่วนร่วมมากน้อยอย่างไรในการตัดสินใจ ตัวแบบของวรูมและเยทตัน ได้เสนอแนะว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนี้ควรขึ้นอยู่กับธรรมชาติของปัญหาและสถานการณ์ในการกำหนดรูปแบบและปริมาณของการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้น วรูมและเยทตันได้เสนอกฎไว้ด้วยกัน 2 กลุ่ม คือกฎกลุ่มแรกเป็นการส่งเสริมคุณภาพของการตัดสินใจ และกฎกลุ่มที่สองเป็นการส่งเสริมการยอมรับการตัดสินใจ ซึ่งการตัดสินใจนั้นมีทางเลือกอยู่ 5 วิธี ตั้งแต่ผู้บริหารตัดสินใจเองคนเดียว จนถึงการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างเต็มที่ ซึ่งมีทางเลือกในการตัดสินใจทั้ง 5 วิธี ดังนี้

1. ผู้บริหารใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้วตัดสินใจตนเองตามลำพัง
2. ผู้บริหารแสวงหาข้อมูลจากผู้อื่นแล้วตัดสินใจเอง
3. ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องแสวงหาความคิดและข้อเสนอแนะแล้วตัดสินใจเอง
4. ผู้บริหารปรึกษากับผู้เกี่ยวข้องเป็นกลุ่มแสวงหาความคิดเห็นร่วมกันด้วยการอภิปรายแล้วตัดสินใจ

5. ผู้บริหารร่วมคิดกับกลุ่มเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาแล้วให้กลุ่มตัดสินใจ

มาสโลว์ (Maslow, 1970 อ้างถึงใน กรมวิชาการ, 2544) นักจิตวิทยา ได้ค้นคว้าเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งเชื่อว่าเป็นตัวกำหนดค่านิยมหรือความอยากและพยายามชวนชวนให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการตอบสนอง และความอยากนี้เกิดจากมนุษย์มีความจำเป็น (Need) ซึ่งแต่ละเผ่าพันธุ์จะแสดงออกมาซึ่งความต้องการไม่เหมือนกัน แต่อย่างน้อยที่สุดก็จะมีพื้นฐานที่เหมือนกันเป็นสำคัญ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับว่าได้รับการตอบสนองความต้องการระดับใด มากน้อยเพียงใด ซึ่งมาสโลว์ สรุปว่า

- 1) มนุษย์เรามีความต้องการและความต้องการนี้มีอยู่ตลอดเวลาไม่มีที่สิ้นสุด
- 2) ความต้องการใดที่ได้รับการตอบสนองแล้วย่อมสิ้นสุดลงและความต้องการใหม่ในลำดับต่อไปที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเกิดขึ้น

3) มนุษย์มีความต้องการลำดับขั้นของความสำคัญจากต่ำไปหาสูง

ดักลาส แมคเกรเกอร์ (Douglas Mc.Gregor, 1960, อ้างถึงใน พันธุ์ทิพา ศรีตะพัสโส, 2552) เป็นนักคิดทั้งในยุคนุษยสัมพันธ์ และพฤติกรรมศาสตร์ โดยทฤษฎีที่มีชื่อเสียงของ แมคเกรเกอร์ คือ ทฤษฎี X และ ทฤษฎี Y

ทฤษฎี X มีสมมติฐานว่าคนส่วนมากเกียจคร้าน ไม่อยากทำงาน ชอบหลีกเลี่ยงงาน แสวงหาแต่ความสบาย ดังนั้นผู้บริหารจะต้องใช้วิธีบังคับ สั่งการ และควบคุมดูแลให้คนตามทฤษฎี X ให้ทำงาน

ทฤษฎี Y มีสมมติฐานว่า การกระทำของมนุษย์นั้นไม่ได้เป็นผลของการบังคับ แต่เป็นการกระทำที่เกิดจากความเต็มใจ คนแต่ละคนมีความคิดสร้างสรรค์ อยากทำงาน มีความรับผิดชอบในตนเอง และอยากมีชีวิตที่ดีขึ้น ดังนั้นผู้บริหารจะต้องใช้ความสามารถในการดึงศักยภาพของบุคคลออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ และการจูงใจคนงานอย่างเหมาะสมจะช่วยให้คนงานสามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้

โรเบิร์ต และ ไอวิง (Robert & Irving, 1961 อ้างถึงใน พันธุ์ทิพา ศรีตะพัสโส, 2552) ได้สรุปแนวคิดว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนร่วมกับลักษณะการเข้าไปมีส่วนร่วม ในการเข้าไปมีส่วนร่วมของสมาชิกหรือผู้ใต้บังคับบัญชา อาจจะเป็นไปโดยตรงและมีลักษณะเป็นทางการ ซึ่งจะมีผลประโยชน์เป็นแรงผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมและเกิดความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชา อย่างไรก็ตามในกรณีที่มีการมีส่วนร่วมของสมาชิกเป็นไปโดยทางอ้อมและไม่เป็นทางการ การมีส่วนร่วมอาจจะไม่ได้เกิดจากผลประโยชน์ก็ได้ แนวคิดในการบริหารแบบมีส่วนร่วมได้มีการเปลี่ยนแปลงไป โดยหันมามุ่งเน้นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งการตัดสินใจเกิดขึ้นโดยตัวผู้บริหาร เมื่อเวลาที่ต้องการประสานสิ่งต่างๆ ตลอดจนเป็นการควบคุมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานตามหน้าที่และเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้ ผู้บริหารจะเป็นผู้ผลักดันผลสำเร็จให้แก่องค์กรโดยผ่านผู้ใต้บังคับบัญชารวมทั้งจะเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ขององค์กร ซึ่งในประเด็นเรื่องผลประโยชน์นี้เองที่ผู้ใต้บังคับบัญชามีความปรารถนาอย่างยิ่งที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม

เฮาส์และเดสเลอร์ (House & Dessler, 1974, อ้างถึงใน พันธุ์ทิพา ศรีตะพัสโส, 2552) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมผู้นำแบบมีส่วนร่วม สรุปว่า ผู้นำแบบมีส่วนร่วมจะใช้การวิพากษ์หารือกับผู้ใต้บังคับบัญชา และนำข้อคิดเห็นต่างๆรวมทั้งข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชาไปพิจารณาเพื่อใช้ในการตัดสินใจ และในการตัดสินใจแต่ละครั้งจะต้องเปิดโอกาสให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ โดยมีความคิดเบื้องต้นว่า การเพิ่มความเพียรพยายามของผู้ใต้บังคับบัญชาในช่วงที่ไม่ได้กำหนดหน้าที่รับผิดชอบไว้ชัดเจน (unstructured task) แต่จำเป็นจะต้องเข้าไปมี

ส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับเป้าหมายของงาน การวางแผน และปฏิบัติงานนั้น จะทำให้เขาได้เรียนรู้งานและบทบาทที่ถูกต้องหวังและเกิดความชัดเจนในบทบาทเพิ่มขึ้น เกิดความเพียรพยายามที่สูงขึ้น และในทำนองเดียวกันในสถานการณ์ที่ผู้ได้บังคับบัญชาต้องการความมีอิสระและความสำเร็จในงานสูง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ จะมีแนวโน้มที่จะไปเพิ่มปริมาณงานของผู้ได้บังคับบัญชา จึงทำให้เกิดความเพียรพยายามและความพึงพอใจสูงขึ้นด้วย

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของนักวิชาการดังกล่าวจะเห็นว่าทุกคนให้ความสำคัญกับการให้อำนาจในการตัดสินใจ พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารและการเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในทุกกระบวนการ โดยอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจกันความผูกพันต่อองค์กรและความรู้สึกเป็นเจ้าของอย่างแท้จริง

2. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1 ความหมายการบริหารสถานศึกษา

วิชย ดันศิริ (2549) กล่าวว่า ในการบริหารสถานศึกษาผู้บริหารควรมีหลักและกระบวนการบริหาร การบริหารการศึกษา หลักการแนวคิดในการบริหาร ภาพรวมของการบริหาร ทั้งนี้เพื่อให้การจัดการบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม ผู้เขียนจะได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าว เพื่อให้เกิดความเข้าใจและมุมมองในการบริหารสถานศึกษายิ่งขึ้นต่อไป คำว่า “การบริหาร” (Administration) ใช้ในความหมายกว้าง ๆ เช่น การบริหารราชการ อีกคำหนึ่งคือ “การจัดการ” (Management) ใช้แทนกันได้กับคำว่า การบริหาร

สุริยา ปราสัยงาม (2549) กล่าวว่า กรบริหารการศึกษาว่า หมายถึง ความพยายามในการใช้ศาสตร์และศิลป์ ในการดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับใช้ทรัพยากรนวัตกรรม เทคโนโลยีตลอดจนวิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้คือ พัฒนาคุณภาพของนักเรียน

ชาญชัย อาจิณสมาจาร (2550) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ความที่พยายามจะสั่งและผสมผสานความพยายามของมนุษย์ ซึ่งมีจุดรวมอยู่ที่จุดหมายปลายทาง หรือเป้าหมายบางอย่าง การบริหารเป็นกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในองค์กร ซึ่งมีหน้าที่สั่งให้ความสะดวกในการทำงานของกลุ่มมีวัตถุประสงค์เดียวกัน

ประจันต์ เขาทอง (2551) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาว่า เป็นกระบวนการดำเนินงานทุกอย่างในโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนในโรงเรียนเกิดการพัฒนการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายตามหลักสูตร ได้แก่ การพัฒนาตนเอง พัฒนาอาชีพ และการพัฒนาสังคมให้สามารถปรับตัวเพื่อให้การดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ภาวีกา ชาราศรีสุทธิ (2552) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2553) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการพัฒนาสมาชิกในสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและวัฒนธรรม เพื่อให้มีค่านิยมที่ตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้พัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

กล่าวได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานโดยมีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีระบบระเบียบตามกระบวนการการทำงาน เพื่อนำไปพัฒนาสถานศึกษาทั้งในด้านบุคลากร ผู้เรียน อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานในสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (2547) กล่าวว่า สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแหล่งพัฒนาประชากรของประเทศที่สำคัญยิ่งเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ที่ใช้คนเงินวัสดุอุปกรณ์จำนวนมาก ดังนั้นการจัดระบบงานในโรงเรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะส่งเสริมให้การบริหารงานต่างๆ เกิดสัมฤทธิ์ ผลอย่างมีประสิทธิภาพแนวคิดการบริหารงานในโรงเรียนซึ่งนักการศึกษาหลายแห่งได้กล่าวไว้ว่าผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทราบและเกี่ยวข้องได้แก่งานบริหารวิชาการงานบริหารงบประมาณงานบริหารบุคคลและงานบริหารทั่วไปเมื่อสถานศึกษาเป็นนิติบุคคลสถานศึกษาจึงเกิดภารกิจ 4 ด้านดังนี้

2.2.1 การบริหารวิชาการ

การบริหารวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนสถานศึกษาชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายซึ่งจะเป็น

ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการและพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้การวัดผลประเมินผลรวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนสถานศึกษาชุมชนและท้องถิ่น
- 2.เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาการประเมินคุณภาพภายในเพื่อพัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
- 3.เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียนชุมชนท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
- 4.เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษานุเคราะห์ครอบครัวองค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นๆอย่างกว้างขวาง

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนการเรียนรู้
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
11. การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2.2.2 การบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณมุ่งเน้นความคล่องตัวโปร่งใสตรวจสอบได้ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จาก

ทรัพย์สินของสถานศึกษารวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านงบประมาณมีความเป็นอิสระคล่องตัว โปร่งในตรวจสอบได้

2. เพื่อให้ได้ผลผลิตผลลัพธ์เป็นไปตามข้อตกลงการให้บริการ

3. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารจัดการทรัพยากรอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การจัดทำและเสนอของบประมาณ

1.1 การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายทางการศึกษา

1.2 การจัดทำแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาการศึกษา

1.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมการเสนอของบประมาณ

2. การจัดสรรงบประมาณ

2.1 การจัดสรรงบประมาณในสถานศึกษา

2.2 การเบิกจ่ายและการอนุมัติงบประมาณ

2.3 การโอนเงินงบประมาณ

3. การตรวจสอบติดตามประเมินผลและรายงานผลการใช้เงินและผลการ

ดำเนินงาน

3.1 การตรวจสอบติดตามการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

3.2 การประเมินผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน

4. การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

4.1 การจัดการทรัพยากร

4.2 การระดมทรัพยากร

4.3 การจัดหารายได้และผลประโยชน์

4.4 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

4.5 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

5. การบริหารการเงิน

5.1 การเบิกเงินจากคลัง

5.2 การรับเงิน

5.3 การเก็บรักษาเงิน

5.4 การจ่ายเงิน

5.5 การนำส่งเงิน

5.6 การกักเงินไว้เบิกเหลื่อมปี

6. การบริหารบัญชี

6.1 การจัดทำบัญชีการเงิน

6.2 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

6.3 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชีทะเบียนและรายงาน

7. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์

7.1 การจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา

7.2 การจัดหาพัสดุ

7.3 การกำหนดแบบรูปรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะและจัดซื้อจัดจ้าง

7.4 การควบคุมดูแลบำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.2.3 การบริหารงานบุคคล

การบริหารบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจของสถานศึกษาเพื่อดำเนินงานบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพในอันที่จะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ดำเนินงานด้านบริหารงานบุคคลถูกต้องรวดเร็วเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

2. เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสำนึกในการปฏิบัติภารกิจที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จตามหลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์

3. เพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานเต็มศักยภาพโดยยึดมั่นในระเบียบวินัยจรรยาบรรณอย่างมีมาตรฐานแห่งวิชาชีพ

4. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานได้ตามมาตรฐานวิชาชีพได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติมีความมั่นคงและก้าวหน้าในวิชาชีพซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ขอบข่าย/ภารกิจ

1. การวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง

2. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
3. การเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ
4. วินัยและการรักษาวินัย
5. การออกจากราชการ

2.2.4 การบริหารทั่วไป

การบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์การให้การบริหารงานอื่น ๆ บรรลุผลตามมาตรฐานคุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีบทบาทหลักในการประสานส่งเสริมสนับสนุนและกำกับการอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการบริหารการศึกษาทุกรูปแบบมุ่งพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมส่งเสริมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามหลักการบริหารงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งเน้นความโปร่งใสความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้การมีส่วนร่วมของบุคคลชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้บริการสนับสนุนส่งเสริมประสานงานและอำนวยความสะดวกให้ปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
2. เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของสถานศึกษาต่อสาธารณชนซึ่งจะก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา

ขอบเขต/ภารกิจ

1. การดำเนินงานธุรการ
2. งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
4. การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. งานเทคโนโลยีสารสนเทศ
7. การส่งเสริมสนับสนุนด้านวิชาการงบประมาณบุคลากรและบริหารทั่วไป
8. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
9. การจัดทำสำมะโนผู้เรียน
10. การรับนักเรียน

11. การส่งเสริมประสานงานการจัดการศึกษาในระบบนอกระบบและตาม
อัธยาศัย

12. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

13. การส่งเสริมงานกิจกรรมนักเรียน

14. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

15. การส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล
ชุมชนองค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา

16. งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น

17. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

18. งานบริการสาธารณะ

19. งานที่ไม่ระบุไว้ในงานอื่น

แนวทางหรือเงื่อนไขที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจเป็นพิเศษใน
การดำเนินงานในสถานศึกษาผู้บริหารจึงควรมีความรู้และจำเป็นที่จะต้อง

1. รวบรวมจัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันการบริหารยุคใหม่ต้อง
ตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลมากกว่าสามัญสำนึกการมีข้อมูลที่มากกว่าจึงได้เปรียบในการกำหนด
ทางเลือก

2. วางแผนและดำเนินงานตามที่วางไว้การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารงานมีทิศทางใน
การบริหารจัดการลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหาและนโยบายการบริหารผู้บริหารต้องมีความรู้
เรื่องการวางแผนและการกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนให้บรรลุตาม
จุดมุ่งหมายที่วางไว้

จากขอบข่ายงานสถานศึกษาที่กล่าวข้างต้นพอสรุปได้ว่า การจำแนกขอบข่ายงาน
สถานศึกษาของนักวิชาการชาวต่างประเทศและหน่วยงานทางการศึกษาของไทยนั้นมีส่วนที่
คล้ายคลึงกัน โดยมีส่วนย่อยในรายละเอียดที่แตกต่างกัน และสถานศึกษาทุกประเภทไม่ว่าจะ
จัดงานบริหารออกเป็นรูปแบบใด หรือจำแนกงานบริหารสถานศึกษาออกเป็นกี่ประเภท จำนวน
มากหรือน้อยแตกต่างไปตามสภาพและขนาดของสถานศึกษาเช่นใดก็ตาม ทุกสถานศึกษาต้องจัดให้
มีงานวิชาการในสถานศึกษาของตนด้วยกันทั้งสิ้น งานวิชาการจึงนับว่าเป็นงานที่มีความสำคัญหรือ
อาจเรียกได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษา ส่วนงานอื่น ๆ ล้วนมาสนับสนุนงานวิชาการโดยใช้
กระบวนการบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพมาพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

2.3 กระบวนการบริหารสถานศึกษา

กระบวนการบริหารสถานศึกษาจัดเป็นแนวทาง เทคนิค หรือวิธีการที่ผู้บริหารสถานศึกษานำไปใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ทั้งนี้ ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

เดมมิง (Deming Lillrank & Kano, 1989) ได้แบ่งกระบวนการบริหารที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) ออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Plan)
2. การดำเนินการตามแผน (Do)
3. การตรวจสอบ (Check)
4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)

จากขั้นตอนของกระบวนการบริหารที่กล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารสถานศึกษาดังมีขั้นตอนแตกต่างกันไป บางขั้นตอนก็เหมือนกันหรือแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับกำหนดกระบวนการบริหาร ซึ่งจะเห็นว่ากิจกรรมการบริหารนั้นอะไรที่มีความสำคัญจะกำหนดไว้เป็นขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการบริหารนับตั้งแต่ขั้นเริ่มต้นจนถึงขั้นตอนสุดท้าย และในการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ได้กำหนดการบริหารสถานศึกษาไว้ชัดเจนในหมวด 6 มาตรา 47 ระบุให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และมาตรา 48 ระบุว่า การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในแนวทางเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545) กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องเดียวกับกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพหรือวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่ผู้บริหารทราบกันดีอยู่แล้ว ไม่ใช่เรื่องใหม่หรือแปลกแยกจากการทำงานตามปกติของสถานศึกษา แต่เป็นระบบที่ผสมผสานอยู่ในกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ดังนั้น จึงถือว่าผู้บริหารสถานศึกษาใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) ในการบริหารงานสถานศึกษาอยู่แล้ว มุ่งหวังจะเห็นการจัดการศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสร้างความพึงพอใจแก่ประชาชน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

2.4 บทบาทอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาตามกฎหมาย

อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

2.4.1 สิทธิหน้าที่ของสถานศึกษาเป็นนิติบุคคลโดยทั่วไปตามประมวลกฎหมายแพ่ง

และพาณิชย์และกฎหมายอาญาสามารถทำนิติกรรมต่างๆภายในขอบวัตถุประสงค์ได้เองเช่น การซื้อขายแลกเปลี่ยนทรัพย์สินต่างๆทั้งคดีแพ่งและอาญานอกจากนี้สถานศึกษายังมีสิทธิหน้าที่ ข้อจำกัดและต้องผูกพันตามข้อกำหนดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังนี้

2.4.1.1 มีสิทธิและหน้าที่เช่นบุคคลธรรมดาเว้นแต่สิทธิและหน้าที่ที่จะพึงมีพึงได้ เฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้นได้แก่สิทธิในการหมั้นการสมรสการรับบุตรบุญธรรม

2.4.1.2 การแสดงเจตนาหรือความประสงค์ในการทำกิจกรรมใดๆแสดงออก ผ่านผู้แทนของนิติบุคคลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาถ้าผู้บริหารได้แสดงเจตนาเกี่ยวกับการ ดำเนินการของสถานศึกษาไปอย่างไรย่อมมีผลผูกพันสถานศึกษาไม่ผูกพันตัวผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการส่วนตัวแต่ถ้าทำนอกเหนือขอบวัตถุประสงค์สถานศึกษาไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำ ผู้บริหาร

2.4.1.3 ถ้าประโยชน์ได้เสียของสถานศึกษาขัดกับประโยชน์ได้เสียของผู้บริหาร สถานศึกษาจะเป็นผู้แทนในกิจการนั้นไม่ได้

2.4.2 อำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอื่น สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานให้บริการสาธารณะของรัฐต้องจัดการศึกษาและทำกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาตามหลักการให้บริการสาธารณะของรัฐดังนี้

2.4.2.1 ความเสมอภาคต้องให้เด็กทุกคนได้เข้าเรียนประชาชนที่มารับบริการ จะต้องได้รับประโยชน์จากการบริการสาธารณะอย่างเสมอกัน

2.4.2.2 ความต่อเนื่องของบริการสาธารณะสถานศึกษาต้องจัดกิจกรรมอย่าง ต่อเนื่องอย่าให้หยุดชะงักและสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนผู้มาขอรับบริการ

2.4.2.3 การปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้ทันกับความต้องการของผู้ใช้บริการ เสมอ

2.4.3 การบริหารสถานศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา (ศิริโรจน์ผลพันธุ์, 2548) การปฏิรูปการศึกษามุ่งให้เกิดคุณภาพทั้งในด้านผลผลิตกระบวนการจัดการและปัจจัยต่างๆโดย มุ่งหวังให้การจัดการศึกษาพัฒนาทั้งระบบบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้คือผู้บริหารเพราะต้องเป็นผู้นำและผู้ประสานความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่มี ความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการเรียนการสอนและการเรียนรู้รวมทั้งประสาน สัมพันธ์ระดมและจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4.4 ผู้บริหารยุคปฏิรูปการศึกษาปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างการเรียนรู้คือการ บริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีคุณลักษณะที่ สำคัญดังนี้

2.4.4.1 มีวิสัยทัศน์

2.4.4.2 มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยใช้เหตุผลในการบริหารงาน

2.4.4.3 มีจิตสำนึกในความมุ่งมั่น

2.4.4.4 ใจกว้างเปิดโอกาสให้ครูมีเสรีภาพในการคิด

2.4.4.5 ปฏิบัติการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลตามเป้าหมายของการ

จัดการศึกษา

2.4.4.6 มีศักยภาพในการบริหารจัดการระบบบริหารของโรงเรียนโดยนำ

คุณธรรมมาใช้ในโรงเรียน

2.4.4.7 สร้างขวัญกำลังใจให้ครูมีกำลังใจที่จะเป็นครูดีครูเก่งและครูที่ปรึกษา

2.4.5 ระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพควรมีการจัดระบบงานดังนี้

2.4.5.1 กำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะ 3-5 ปี

2.4.5.2 กำหนดแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ

มาตรฐานหลักสูตร

2.4.5.3 พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

2.4.5.4 องค์การมีการพัฒนาตนเองทั้งด้านการเรียนรู้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

และประกันคุณภาพ

2.4.5.5 พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีคุณภาพ

2.4.5.6 กำกับติดตามตรวจสอบทบทวน

2.4.6 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศที่ควรรับดำเนินการ

2.4.6.1 การปฏิรูปการเรียนรู้ (Learning perform)

2.4.6.2 การประกันคุณภาพการศึกษา (Education Quality Assurance)

2.4.6.3 การบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นพื้นฐาน (School-

Based Management)

การกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาทำให้สถานศึกษามีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารตนเองมากขึ้นแต่ทั้งนี้สถานศึกษาต้องรู้จักปรับเปลี่ยนและทำหน้าที่ตามบทบาทใหม่ได้ มีหน่วยตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและปฏิบัติงานที่มาตรฐานจะส่งเสริมให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในสถานศึกษาเพื่อให้การบริหารสถานศึกษาสนองการปฏิรูประบบราชการให้ประชาชนพึงพอใจในบริการของรัฐมากขึ้นและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีพ.ศ.2545 ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่าธรรมนูญ โดยยึดหลักการ 6 ประการดังนี้

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

โรงเรียนสามารถนำหลักธรรมาภิบาลไปบูรณาการเข้ากับการดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อให้เป้าหมายการจัดการศึกษาคือให้ผู้เรียนเป็นคนดีเก่งและมีความสุข

3.การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

ความเป็นมาและความสำคัญเกี่ยวกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ สรุปได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2525) อธิบายไว้ว่าการจัดการประถมศึกษาของประเทศไทยนั้น ประชาชนมีบทบาทและหน้าที่ในรูปของคณะกรรมการตั้งแต่เริ่มประกาศใช้ในพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2546 ถือว่าเป็นตัวแทนที่รับมอบภาระให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการทางการศึกษา โดยมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งกรรมการโรงเรียนขึ้นจากบุคคลที่เหมาะสม โดยมีหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2546 คือในส่วนโรงเรียนประชาบาลที่ประชาชนตั้งขึ้นให้เป็นผู้ตรวจ ดูแลงบประมาณ บัญชี การเงิน และสอดส่องดูว่าโรงเรียนได้จัดคืออยู่หรือไม่อย่างไร ในส่วนโรงเรียนประชาบาลที่นายอำเภอตั้งให้เป็นผู้ช่วยนายอำเภอ หรือแบ่งเบาหน้าที่ส่วนใดส่วนหนึ่งของนายอำเภอ เมื่อได้รับคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้ทำภายหลังได้ประกาศยกเลิก และประกาศใช้พระราชบัญญัติประถมศึกษาอีกหลายฉบับ แต่บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนก็คงยังมีอยู่เช่นเดิม จึงได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประถมศึกษา โดยพระราชบัญญัติประถมศึกษา 2523 และกระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนประถมศึกษาประจำโรงเรียน พ.ศ. 2525 โดยคัดเลือกจากผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า พ่อค้า ข้าราชการในพื้นที่

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2535) อธิบายว่า จุดเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ การที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายให้มีการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษาเป็นแนวทางหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา ได้กำหนดนโยบายการกำหนดสรรพกำลังทั้งภาครัฐและเอกชนการ

ประสานงานความร่วมมือทุกระดับตั้งแต่สถานศึกษา อำเภอ จังหวัด เขตการศึกษาและกรม ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่า ด้วยคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษา พ.ศ. 2539 ขึ้น โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการอย่างน้อย 9 คน ไม่เกิน 15 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน และข้าราชการครูในโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และศิษย์เก่าของโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิ จากประชาชน คณะกรรมการอยู่ในวาระคราวละ 3 ปี โดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งต้องมีคุณสมบัติทั่วไป คือ เป็นผู้ที่สนใจการพัฒนาการศึกษาเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี และมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอที่ โรงเรียนตั้งอยู่ โดยกำหนดบทบาทหน้าที่ไว้ คือ กำหนดนโยบาย แผนแม่บท และแผนพัฒนา โรงเรียนให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ให้คำปรึกษาสนับสนุน และร่วม บริหารงบประมาณของโรงเรียน รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนของโรงเรียน ประสานงานและการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และแต่งตั้งที่ปรึกษาและ หรืออนุกรรมการการดำเนินงาน ซึ่งถือว่าระเบียบดังกล่าวเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมและบริหารโรงเรียนมาก

หลังจากคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาร่วมกัน สถานศึกษาได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวดำเนินการ และผลการดำเนินการมากมายผลจากการ วิจัยมีหลายประการที่น่าสนใจ คือ การปฏิบัติงานของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาในส่วน โครงสร้างของคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาไปตามระเบียบที่วางไว้ แต่การปฏิบัติงานของ คณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษายังเน้นด้านการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา มากกว่าการกำหนดนโยบาย และการร่วมในการพัฒนาการเรียนการสอน จากผลการวิจัยดังกล่าว ประกอบกับมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่เน้นหลักการ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน การกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถจัดการศึกษา ในชุมชนได้ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2543 เมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2543 ที่เน้นการมี ส่วนร่วมของบุคคลในชุมชนหลายฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการจัดการศึกษาของ ชุมชน และเป็นระเบียบคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับแรก ที่กำหนดให้ผู้หญิงมี โอกาสมากขึ้น ในการทำงานเพื่อชุมชนและสถานศึกษา รวมทั้งทำให้คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีบทบาทมากขึ้นในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น และจะมีบทบาทมากขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะเมื่อมีการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้อย่างเต็มรูปแบบ ในปี พ.ศ. 2545

3.2 องค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามกฎหมายกระทรวงที่ประกาศใช้เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2546 กำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้แทนพระภิกษุ และหรือ องค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ และนอกจากนั้นยังได้กำหนดจำนวนคุณสมบัติ วิธีการสรรหา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้น จากตำแหน่งของกรรมการด้วย

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มีการประกาศใช้ ส่งผลให้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งถือเป็นการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ของไทย และได้กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา กำหนดจำนวนคณะกรรมการ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวนนักเรียนไม่เกิน 300 คน ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 9 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนเกินกว่า 300 คนขึ้นไป ให้มีคณะกรรมการ จำนวน 15 คน มีองค์ประกอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

3.2.1 ประธานกรรมการ (มาจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) กรรมการที่เป็นผู้แทนผู้ปกครองจำนวน 1 คน

3.2.2 กรรมการที่เป็นผู้แทนครู จำนวน 1 คน กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กร ชุมชน จำนวน 1 คน

3.2.3 กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองท้องถิ่นจำนวน 1 คน กรรมการที่เป็นผู้แทนศิษย์เก่า จำนวน 1 คน

3.2.4 กรรมการที่เป็นผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ หรือผู้แทนองค์กรศาสนาอื่นในพื้นที่สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 รูป หรือ 1 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 2 รูป หรือ 2 คน หรือ 1 รูป กับ 1 คน

3.2.5 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 6 คน

3.2.6 ผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

3.3 ความสำคัญของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์คณะบุคคลที่ทำงานร่วมกับสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเองได้ตามกรอบที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นความหลากหลายของบุคคลที่เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ จึงเอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ บุคคลที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาดังนี้

3.3.1 ผู้แทนผู้ปกครอง เป็นผู้สะท้อนปัญหาและความต้องการด้านคุณภาพทางการศึกษา และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนทั้งในส่วนที่คาดหวังและสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น และร่วมมือกับคณะบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.3.2 ผู้แทนครู เป็นผู้ที่มีความชำนาญสายวิชาชีพครู มีความสำคัญต่อการนำเสนอข้อมูลด้านกระบวนการเรียนรู้ปัญหา และความต้องการการสนับสนุน ช่วยเหลือ ร่วมรายงานงานผลการจัดการศึกษา

3.3.3 ผู้แทนองค์กรชุมชน เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหา และ ความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งเป็นสมาชิกส่วนหนึ่งของชุมชน และให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาทั้งในด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเรียนรู้

3.3.4 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้สะท้อนสภาพปัญหา และความต้องการที่ครอบคลุมทั้งเขตพื้นที่บริหารของสถานศึกษาและมีความสำคัญต่อสถานศึกษาอย่างยิ่งในเรื่องการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณ ทรัพยากรทางการจัดการศึกษา และเชื่อมโยงแผนพัฒนาการศึกษา กับแผนพัฒนาท้องถิ่น

3.3.5 ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา เป็นผู้ที่สะท้อนภาพของความรัก ความศรัทธา ความภาคภูมิใจต่อสถาบันการศึกษาที่จะนำได้รับการศึกษา ช่วยจรรโลงคุณค่าของสถาบันไปสู่ศิษย์รุ่นหลังให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเช่นกัน

3.3.6 ผู้แทนพระภิกษุสงฆ์ และหรือผู้แทนองค์กรศาสนาในพื้นที่ เป็นผู้นำเสนอและเติมเต็มข้อมูลด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมของศาสนาซึ่งเป็นส่วนสำคัญ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี ของสังคม

3.3.7 ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมให้สถานศึกษาจัดการศึกษาได้ครอบคลุมในทุก ๆ ด้านอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาที่ยั่งยืน

3.3.8 ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะกรรมการและเลขานุการซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่จะสะท้อนภาพของการบริหารจัดการ ผู้ช่วยเหลือให้คำปรึกษา สร้างแรงจูงใจแรงกระตุ้นการทำงาน ทบทวนรายงาน สะท้อนความคิดเปิดโอกาสให้ผู้แทนแต่ละกลุ่มได้แสดงบทบาทอย่างเต็มที่ จัดเตรียมการประชุม บันทึกการประชุม รายงานผลการประชุมและสนับสนุนด้านอุปกรณ์ ห้องประชุม วัสดุใช้สอย ฯลฯ รวมทั้งการพิจารณานำมติ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติ

ดังนั้นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลในการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม จึงต้องอาศัยผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาหลากหลายและเข้าใจการศึกษา มีความมุ่งมั่นมีเวลาที่จะอุทิศแรงกายแรงใจพัฒนาสถานศึกษาของชุมชนให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน ตามที่ชุมชน สังคม และประเทศชาติต้องการซึ่งจะส่งผลให้ชุมชน สังคมเข้มแข็ง และประเทศชาติก้าวหน้า

3.4 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตามมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 รวมทั้งอำนาจหน้าที่การบริหารงานบุคคลที่จะเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สรุปอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดังนี้(สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547)

3.4.1 กำกับการดำเนินงานกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ คำสั่งและนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

3.4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการกิจการด้านต่างๆของสถานศึกษา

3.4.3 มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษากำหนด

3.4.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯกำหนดให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีบทบาทหน้าที่ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543 สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา40 ที่กำหนดให้ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

1. การกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา แนวทางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา ในการกำหนดนโยบายแผนแม่บท และแผนพัฒนาการศึกษา ได้แก่ ศึกษาหาความรู้และทำความเข้าใจในเรื่อง การวางแผน และการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาจากเอกสาร และแหล่งความรู้ต่างๆแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการในการจัดทำร่างนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา ตลอดจนพิจารณากำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น การจัดเตรียมข้อมูล สถานที่การทำงาน ในขณะที่คณะอนุกรรมการจัดทำนโยบาย แผนแม่บท และพัฒนาสถานศึกษา ปฏิบัติตามงานคณะกรรมการสถานศึกษาต้องคอยเป็นที่ปรึกษาและช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเข้าไปมีส่วนร่วมตามความเหมาะสมและความจำเป็นเพื่อความถูกต้องชัดเจนในการปฏิบัติงานเมื่อคณะอนุกรรมการปฏิบัติงานเสร็จ สถานศึกษาก็นำร่างนโยบาย แผนแม่บทและแผนพัฒนาสถานศึกษาที่คณะอนุกรรมการจัดทำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาก็ต้องพิจารณาว่าต้องปรับปรุงแก้ไขก็กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติต่อไป

2. การให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ได้แก่ ศึกษานโยบายแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา พิจารณาเห็นชอบแต่งตั้งอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ตลอดจนให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษารวมทั้งให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา

3. การให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการให้ความเห็นชอบ การจัดทำสาระหลักสูตร ให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ได้แก่ ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการภูมิปัญญาท้องถิ่นและนำเสนอให้สถานศึกษาได้จัดทำ ส่งเสริม และสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนตามหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการกำกับ และติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาต้องการศึกษา รับทราบรายงานผลการปฏิบัติการของสถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ตลอดจนติดตามดูแล ช่วยเหลือ แก้ปัญหา และส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

5. การส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน ได้แก่ สนับสนุนการดำเนินการในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการของสถานศึกษาประสานความร่วมมือสร้างความเข้าใจกับประชาชนทั่วไปและผู้ปกครองของนักเรียนเพื่อให้เห็นความสำคัญในการศึกษา สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือมีความสามารถพิเศษ เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เรียนจนจบหลักสูตรและในการเกณฑ์เด็กเข้าเรียนนั้นสิ่งที่คณะกรรมการสถานศึกษาต้องตระหนักมี 3 ประการ คือ

5.1 จัดระบบข้อมูล

5.2 การเกณฑ์เด็กเข้าเรียนเป็นไปเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้ และพัฒนาเต็มตามศักยภาพ การเรียนรู้ของเด็กอาจจะเกิดขึ้นนอกห้องเรียนก็ได้ แต่ต้องเรียนรู้อย่างมีระบบ นั่นคือ ครูต้องมีรูปแบบการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับเด็กทุกคน

5.3 การสร้างความตระหนักในความสำคัญ ของการศึกษาแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนจะทำให้โรงเรียนมีกำลังเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือในการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน

6. การส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาในการส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลเด็กที่มีความพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษในท้องถิ่น เพื่อเสนอข้อมูลให้กับสถานศึกษา สนับสนุนสิ่งต่างๆที่เป็นสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสถานศึกษา เพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความสามารถพิเศษในลักษณะต่างๆสนับสนุนส่งเสริมให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

7. การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ การเสนอแนะแนวทางในการบริหารและจัดการในด้านวิชาการงบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไปของสถานศึกษาร่วมเป็นคณะทำงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของสถานศึกษาเพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

8. การส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมกำหนด แนวทางในการระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่นเพื่อนำมาพัฒนาคุณภาพการศึกษาส่งเสริมการใช้วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา

ท้องถิ่นให้กับนักเรียน เช่น ด้านวิชาชีพในท้องถิ่น การให้ความรู้กับนักเรียน โดยจัดการและเข้าไปมีส่วนร่วมเป็นวิทยากรภายนอก สนับสนุนการจัดกิจกรรมเพื่อสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติโดยร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน

9. การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ได้แก่ การประสานกับประชาชนและองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนให้เข้าร่วมกับพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษาให้มีความพร้อมที่จะเป็นแหล่ง วิทยาการของชุมชนและเป็นแหล่งบริหารชุมชน ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของสถานศึกษาประสานสัมพันธ์ กับชุมชน และองค์กรการนอกให้เห็นความสำคัญของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเข้าไปมีส่วนในการจัดกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนและท้องถิ่นเพื่อพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน

10. การให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงาน ให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ซึ่งสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีบทบาทและหน้าที่สัมพันธ์กัน โดยสถานศึกษาจะต้องจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ ให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้รับทราบ

11. การแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา ได้แก่ พิจารณาแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการ ดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่สถานศึกษามอบหมาย โดยสถานศึกษาต้องดำเนินการสำรวจ และจัดทำเนียบบุคลากรที่มีความสามารถและบุคคลตัวอย่างด้านต่างๆ ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

12. การปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับจากหน่วยงานต้นสังกัด บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ รับทราบ ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามภารกิจที่หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษามอบหมาย ตลอดจนให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการในภารกิจที่สถานศึกษาจะต้องปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัด

สรุปได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและของสถานศึกษา การกำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา มีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในการกำหนดแนวทางที่จะทำให้เขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมพิทักษ์สิทธิเด็กให้

สิทธิและความเสมอภาคในการที่เด็กทุกคน เสนอแนะแนวทางในการบริหารและการจัดการในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรและด้านบริหารทั่วไป ช่วยระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกท้องถิ่น เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น โดยการเห็นชอบแผนการจัดกิจกรรมให้บริการชุมชน แต่งตั้งอนุกรรมการประสานงาน ตลอดจนรับทราบผลการดำเนินงานและให้ข้อเสนอแนะ รับทราบและให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปี ตลอดจนทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องมีความรอบรู้ในเรื่องการจัดการศึกษา และอื่นๆ นอกเหนือจากภารกิจที่ระเบียบกำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อจะได้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน

3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทหน้าที่ของสถานศึกษากับคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อาจแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1. กำกับ 2. ส่งเสริม สนับสนุน และ 3. มีอำนาจอื่นตามที่กฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดซึ่งมีกรอบในการดำเนินงานดังนี้

3.5.1 อำนาจหน้าที่ในการกำกับ หมายถึง การกำกับให้สถานศึกษาดำเนินงานด้วยวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อำนาจหน้าที่ในการกำกับการดำเนินงานของสถานศึกษาหลายคนเปรียบเทียบกับทำหน้าที่คล้ายกรรมการกำกับเส้น (Lineman) ในกีฬาฟุตบอล คือการกำกับเส้นไม่ให้ ผู้ตัดสิน และไม่ให้ตัวนักกีฬาฟุตบอลในสนาม ไม่มีสิทธิเป่านกหวีด ไม่มีสิทธิเตะฟุตบอลในขณะที่มีการแข่งขัน เพราะคนมีสิทธิเป่านกหวีดคือกรรมการตัดสิน ซึ่งโดยบทบาทนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาต้องคอยกำกับสถานศึกษา โดยการติดตามการปฏิบัติงานของสถานศึกษารวมทั้งให้ความเห็น ให้ข้อเสนอแนะและคำปรึกษา เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกติกาได้แก่ กฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเอง หากสถานศึกษาดำเนินการไม่สอดคล้อง หรือไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และนโยบายดังกล่าว คณะกรรมการสถานศึกษาต้องแจ้งให้สถานศึกษาดำเนินการ หากสถานศึกษายังไม่ดำเนินการคณะกรรมการสถานศึกษาต้องการเสนอความคิดเห็นไปยังกรรมการตัดสิน (เป่านกหวีด) ซึ่งได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพิจารณาสั่งการหรือแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสั่งการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

3.5.2 อำนาจในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการการศึกษาแก่เยาวชนและประชาชนได้อย่างกว้างขวางทั่วถึง และจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อถือ ของประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น

3.5.3 อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล สำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษา อำนาจหน้าที่ในส่วนนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.5.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ ฯลฯ กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.6 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามด้านการบริหารงาน

3.6.1 การบริหารวิชาการ

3.6.1.1 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

3.6.1.2 ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.6.1.3 รับทราบ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.6.2 การบริหารงบประมาณ

3.6.2.1 ให้ความเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้จ่าย งบประมาณของสถานศึกษา

3.6.2.2 ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษาหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ตามที่กฎหมายระเบียบประกาศ กำหนด

3.6.3 การบริหารงานบุคคล

ปฏิบัติตามที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานการบริหารบุคคลในสถานศึกษาเป็นภารกิจสำคัญที่มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองภารกิจ

ของสถานศึกษาเพื่อดำเนินงานบริหารงานบุคคลให้เกิดความคล่องตัวอิสระภายใต้กฎหมายระเบียบเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาควรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถมีขวัญกำลังใจได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพในอันที่จะส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.6.4 การบริหารงานทั่วไป

3.6.4.1 ให้ความเห็น เสนอแนะและให้คำปรึกษาในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย และแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นรับทราบให้ความเห็น และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาและกิจการของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎระเบียบประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น และรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเมื่อสถานศึกษาไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง ตลอดจนนโยบาย และแผนของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน เขต พื้นที่การศึกษา และความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

3.6.4.2 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะประสาน ส่งเสริม สนับสนุนเกี่ยวกับการ ระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา รวมทั้งปกครองดูแลบำรุงรักษา ไข้และ จัดหาผลประโยชน์จาก ทรัพย์สินของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด

3.6.4.3 ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะและให้คำปรึกษาในการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศแนวปฏิบัติ ในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศกำหนดให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และให้คำปรึกษาในการส่งเสริมความเข้มแข็งในชุมชน และสร้างความสัมพันธ์กับสถาบันอื่น ๆ ในชุมชนและ ท้องถิ่น

3.6.4.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษาตามที่กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ กำหนด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.7 บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษาต่อการส่งเสริมภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุตามความมุ่ง หมายของการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่ เกี่ยวข้องจึงกำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลทำหน้าที่กำกับ และส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบายมาตรฐานในการบริหารจัดการทาง การศึกษา ทั้งนี้ การดำเนินให้ประสบความสำเร็จนั้นสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน ควรมีรูปแบบวิธีการทำงานที่ประสานสอดคล้องกัน โดยมีจุดหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษา ให้บรรลุตามที่ร่วมกันกำหนดขึ้น โดยในส่วนของสถานศึกษาควรมีบทบาทในการส่งเสริมภารกิจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะเข้ามาร่วมสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าในกิจการของสถานศึกษา ดังนี้

3.7.1 ความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาเป็นเรื่องใหม่ กรรมการสถานศึกษาบางท่านอาจไม่เข้าใจบทบาทตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งของตน และของสถานศึกษาในระยะเริ่มแรกเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องจัดประชุมทำความเข้าใจในบทบาทของแต่ละฝ่ายร่วมกัน

3.7.2 สร้างความตระหนักต่อบุคลากรและชุมชน ถึงบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อพัฒนาองค์ระบอบบุคคลและสถานศึกษาสู่คุณภาพที่คาดหวัง

3.7.3 จัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยทบทวนสาระของแผนพัฒนาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อปรับให้เกิดเป็นแผนร่วมของสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษา

3.7.4 จัดทำรายละเอียดงบประมาณและรับผิดชอบการจ่ายงบประมาณของสถานศึกษาโดยเสนอขอรับคำแนะนำจากคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อการปรับขยายทิศทางและรูปแบบวิธีการระดม และใช้ทรัพยากร เพื่อการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

3.7.5 จัดทำรายละเอียด แผนงาน โครงการ และประมาณการค่าใช้จ่าย ที่จะระดมทุนจากผู้ปกครอง เพื่อขอรับความเห็นและข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษา

3.7.6 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา เพื่อรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสม

3.7.7 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ บรรยายาสังแวดล้อมทางวิชาการที่เหมาะสม และเอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนส่งเสริมโอกาสการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ ทั้งนี้ ควรรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษารับทราบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการร่วมคิด ร่วมพัฒนา ร่วมรับผิดชอบ และร่วมภาคภูมิใจ

3.7.8 ออกระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ

3.7.9 จัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งการรายงานผลการประเมินต่อคณะกรรมการสถานศึกษา

3.7.10 จัดและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหาร เพื่อให้เป็นพื้นฐาน การตัดสินใจแก้ปัญหาหรือพัฒนาการศึกษาร่วมกันและจัดซึ่งการใช้ความคิดเห็นบนความรู้สึกและประสบการณ์

3.7.11 พัฒนา ปรับปรุง ระบบสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีว่าเกี่ยวข้องให้เหมาะสม เพื่อให้คณะกรรมการและบุคลากรได้มีโอกาสสื่อความหมายทั้งทางตรง และทางอ้อม จนสามารถทำความเข้าใจในข้อมูลเหตุผลต่าง ๆ นำไปสู่การพัฒนาจัดการสถานศึกษาร่วมกันได้

3.7.12 แต่งตั้งมอบหมายให้มีคณะอนุกรร หรือคณะทำงาน เพื่อสนองตอบต่อการพัฒนางานคณะกรรมการสถานศึกษา และการลงมติที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษามาขยายผลสู่การปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการ

3.7.13 รายงานผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ต่อคณะกรรมการสถานศึกษา ตามความเหมาะสม

3.7.14 เสนอแผนการประชุมคณะกรรมการให้มีความต่อเนื่อง จัดระเบียบวาระการประชุมนำเสนอประธานกรรมการสถานศึกษา และดำเนินการสนับสนุนการประชุมตั้งแต่การเตรียมการก่อนประชุม ระหว่างประชุม สรุปรายงานการประชุม และแจ้งระบบรายงานการประชุมอย่างเป็นระบบ

3.8 แนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันของสถานศึกษากับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในการปฏิบัติหน้าที่ของสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา ควรมีการทำความเข้าใจตั้งแต่เริ่มแรกของการทำงานร่วมกันทั้งนี้เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ดังนี้

3.8.1 ผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้เชื่อมโยง ระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะกรรมการและเลขานุการ กับสถานศึกษาในฐานะผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นผู้ประสานการดำเนินงานกิจการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงข้อคิด ความเห็น และมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.8.2 กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรเข้าใจบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ กำกับ และส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา และปฏิบัติบทบาทหน้าที่ที่กำหนดไว้ หากมีข้อเสนอแนะใด ๆ ควรนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พื้นฐานและสรุปผลเป็นมติที่ชัดเจน ซึ่งเมื่อได้มติแล้วประธานก็จะมอบให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปสู่การพิจารณาดำเนินการของสถานศึกษา

สำหรับบทบาทในการกำกับ ควรเป็นกาติดตามการปฏิบัติงานตามที่สถานศึกษาได้ทำแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับกฎหมาย และแนวนโยบายของหน่วยเหนือหรือตามมติที่กำหนดร่วมกันโดยไม่ควรกำกับการทำงานของผู้บริหาร ครู อาจารย์ คือไม่แสดงบทบาทเป็นผู้บังคับบัญชาเสียเองในการรับทราบผลการดำเนินการ ควรดูเป็นภาพรวมของสถานศึกษาว่าผลการดำเนินงานทั้งระหว่างดำเนินการ สิ้นปีงบประมาณ และสิ้นปีการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพิจารณาปรับปรุงพัฒนากิจการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลยิ่งขึ้น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้องไม่สั่งการ ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมไปยังบุคคลอื่นได้แก่ ครู หรือ บุคลากรในสถานศึกษา เพราะอำนาจการสั่งการเป็นของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะรับผิดชอบการนำข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะและมติของคณะกรรมการสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ

จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวนี้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอาจมีส่วนร่วมกับการศึกษาในกระบวนการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในกิจการของสถานศึกษา โดยร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผล และร่วมประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า องค์กรชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษา

4.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นแนวคิดที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการศึกษาหรือในด้านอื่นๆ ทั้งระดับนานาชาติ ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และระดับชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนมิใช่ของใหม่แต่เป็นเรื่อง ที่พยายามปฏิบัติกันมานานแล้ว ความหมายของการมีส่วนร่วม การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารในรูปแบบที่สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา เป็นกระบวนการที่สนับสนุนส่งเสริมพัฒนามาตรฐานการศึกษา ซึ่งนักวิชาการทางการศึกษาได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2537) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) ว่าเป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลเข้าช่วยเหลือสนับสนุน ทำประโยชน์ในเรื่องต่างๆ ประสิทธิภาพขององค์การขึ้นอยู่กับความร่วมมือพลังของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับองค์การนั้น ในการปฏิบัติภารกิจให้บรรลุเป้าหมายวิธีการหนึ่งในการรวมพลังความคิดสติปัญญา คือการให้มีส่วนร่วม การให้บุคคลมีส่วนร่วมในองค์การนั้นบุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง (Involvement) ในการดำเนินการหรือปฏิบัติ

ภารกิจต่างๆเป็นผลให้บุคคลนั้นมีความผูกพัน (Commitment) ต่อกิจกรรมและองค์การในที่สุด
 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงการมีส่วนร่วมในองค์กร

สมพร เทพสิทธา (2539) ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนหมายถึง การที่ประชาชน รวมทั้งองค์กรเอกชน องค์กรของประชาชน และภาคเอกชน สามารถมีบทบาท และมีส่วนร่วมในการพัฒนาทั้งในขบวนการตัดสินใจ วางแผน และจัดทำโครงการ

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สมาชิกได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ผู้บริหารบุคลากรและสมาชิกของชุมชนร่วมกันคิดร่วมกันปฏิบัติและร่วมกันประเมินผล เพื่อให้งานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยประการสำคัญของการมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมนั้น ได้มีนักวิชาการทางการศึกษาให้แนวคิดไว้หลายลักษณะ ดังนี้

โคเฮน และ อัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1980) การมีส่วนร่วมประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่

มิติที่ 1 ประเภทหรือเรื่องของการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ประเภท ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในผลกำไรและการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

มิติที่ 2 กลุ่มคนที่เข้ามามีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้ที่อยู่อาศัยในท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่รัฐ คนต่างถิ่น คน 4 กลุ่มดังกล่าวมีคุณลักษณะที่พิจารณาประกอบ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพครอบครัว การศึกษา การแบ่งกลุ่มในสังคมนั้น (เช่น กลุ่มชน เชื้อชาติ เผ่าศาสนา ภาษา แหล่งกำเนิด เป็นต้น) อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในท้องถิ่น ระยะทางที่พากับสถานศึกษา สถานการณ์ถือครองที่ดิน สถานการณ์ได้รับการจ้างงาน

มิติที่ 3 เหตุที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ 1. พื้นฐานจากการเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งเกิดจากแรงที่กระทำจากเบื้องบน หรือเบื้องล่างและแรงเสริมต่างๆ 2. รูปแบบในการมีส่วนร่วมในองค์กรและโดยตรงหรือโดยอ้อม 3. ขอบเขตของการมีส่วนร่วม ได้แก่ ระยะเวลาและช่วงของกิจกรรม 4) ประสิทธิผลของการมีส่วนร่วม ได้แก่ การให้อำนาจและปฏิสัมพันธ์ของลักษณะต่างๆของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

ซุชาติ พวงสมจิตร (2540) ได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัย ที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานครเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมดังกล่าวนี้ สรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

โครงสร้างทางเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรม จะช่วยให้ชุมชนมีความพร้อมในการสนับสนุนสถานศึกษาด้านการเงิน เพราะเป็นย่านอุตสาหกรรมย่อมทำให้เกิดภาวะเศรษฐกิจดี ลักษณะนิสัยของคนไทย ช่วยส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาก็คือ โดยทั่วไปคนไทยมีนิสัยชอบทำบุญสุนทาน ไม่ค่อยปฏิเสธคำร้องขอของผู้อื่น โดยเฉพาะสถานศึกษาที่เป็นสถาบันสอนบุตรหลานให้เป็นคนดี มีความรู้ ระบบการเมืองการปกครองท้องถิ่น กระตุ้นให้นักการเมืองเข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษาในช่วงที่มีการเลือกตั้งผู้สมัครมักจะต้องไปพบประชาชน และช่วยเหลือกิจกรรมของสังคม โดยเฉพาะวัดกับสถานศึกษาที่เป็นสถาบันหลักของชุมชน

2. ปัจจัยเกี่ยวกับชุมชน

ความศรัทธาของชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา หากสถานศึกษาสร้างความศรัทธาให้กับชุมชนได้ เช่น ผลการเรียนดี นักเรียนมีความสามารถสอบชิงทุนหรือสอบเข้าสถาบันที่มีชื่อเสียงได้ สถานศึกษาได้รับรางวัลชนะเลิศ ครู อาจารย์เอาใจใส่ต่อเด็กสถานศึกษาขณะการประกวดผลงานทางวิชาการ ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ชุมชนเกิดความรักต่อสถานศึกษา ชุมชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของสถานศึกษาและต้องหน้าที่ต่อสถานศึกษา ความรู้สึกดังกล่าวมักจะอยู่ในรูปของสถานศึกษาของเรา การเป็นศิษย์เก่า การเป็นบุคคลที่มีส่วนร่วมในการก่อตั้งและทำนุบำรุงสถานศึกษา การเป็นผู้ปกครองนักเรียน ฯลฯ ความคาดหวังของชุมชนต่อสถานศึกษา ได้แก่ ความคาดหวังว่าสถานศึกษาจะสั่งสอนบุตรหลานของเขาให้เป็นคนเก่ง คนดี และคาดหวังให้สถานศึกษามีคุณภาพ ไม่เป็นรองสถานศึกษาอื่น ชุมชนมีความสัมพันธ์อันดีกับสถานศึกษา หากผู้บริหารและครูเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ สถานศึกษาให้การต้อนรับประชาชนอย่างดี สถานศึกษาเอาใจใส่บุตรหลานของประชาชน ชุมชนก็จะให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาคด้วยดี

3. ปัจจัยเกี่ยวกับสถานศึกษา

ปัจจัยเกี่ยวกับผู้บริหารและครู ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารและครูที่มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนให้เกิดริเริ่มและกำลังใจแก่ผู้เข้ามามีส่วนร่วมกับสถานศึกษา สถานศึกษามีครูเก่าหรือศิษย์เก่าปฏิบัติหน้าที่เป็นครูอยู่ในสถานศึกษา ครูสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนการสอน

ปัจจัยที่เกี่ยวกับผลงานและวิธีปฏิบัติของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษามีชื่อเสียงด้านวิชาการมีความเชื่อมั่นในเรื่องการเงิน สถานศึกษามีการพัฒนาในด้านต่างๆ

สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมีหลายปัจจัยด้วยกัน เช่น ปัจจัยของสิ่งจูงใจ ปัจจัยโครงสร้างของโอกาสหรือช่องทางในการเข้าร่วม ปัจจัยอำนาจในการส่งเสริมกิจกรรมของการมีส่วนร่วม ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านสถานภาพ ปัจจัยด้านสนเทศระดับการศึกษา ความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาจะต้องให้ชุมชนเป็นหลักในการพัฒนา

5. บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีภารกิจรับผิดชอบจัดการศึกษา 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอน้ำพอง อำเภอกระนวน อำเภอคำสูง อำเภอเขาสมันกว้าง และอำเภอเขื่อนอุบลรัตน์ การแบ่งส่วนราชการ อาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2546 และให้กำหนดการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีบริบท ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มส่งเสริมสถานศึกษาเอกชน
6. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
7. หน่วยตรวจสอบภายใน ให้แบ่งส่วนราชการ
8. ศูนย์ ICT

วิสัยทัศน์ (Vision)

ล้ำเลิศวิชาการ ประสานความร่วมมือ เลื่องลือคุณธรรม นำสู่อาเซียน

พันธกิจ (Mission)

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมนำความรู้ และมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน

ค่านิยม (Values)

มุ่งผลสัมฤทธิ์ จิตบริการ ทำงานเป็นทีม

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐาน 15 ปีอย่างทั่วถึงและได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ
2. ผู้เรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความรู้คู่คุณธรรมมีความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเต็มศักยภาพ
4. สถานักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเข้มแข็งเป็นกลไกขับเคลื่อนการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นสากลในประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)

กลยุทธ์ (Strategic)

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ปลุกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษาหลักธรรมาภิบาลเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 6 ส่งเสริมการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

จุดเน้น

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลักเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 5
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น
3. นักเรียนทุกคนมีความสำนึกในความรักชาติ
4. เพิ่มศักยภาพนักเรียนด้านคณิตศาสตร์ด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผู้
ความเป็นหนึ่งในสองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
5. สร้างทางเลือกในการเรียนรู้ที่เน้นให้ประชากรวัยเรียนทุกคนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา
อย่างทั่วถึงลดอัตราการออกกลางคันศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
6. ส่งเสริมการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการขยายผล
สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ
7. นักเรียนครูผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาเตรียมความพร้อม
สู่ประชาคมอาเซียน
8. สถานศึกษาทุกแห่งมีระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็งและได้รับการรับรองจาก
การประเมินคุณภาพภายนอก
9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาผ่านการประเมินคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษา

ภาพที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

เป้าประสงค์ (Goals)

1. ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
2. ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงเต็มศักยภาพตามมาตรฐานที่กำหนด
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรมนำความรู้และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา บริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
5. ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้และนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการเรียนรู้และบริหารจัดการ

นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปี พ.ศ. 2556

กลยุทธ์ที่ 1 ปลูกฝังคุณธรรม นำความรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 2 ประกันโอกาสทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทั้งระบบ

กลยุทธ์ที่ 4 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 5 สร้างความเข้มแข็งโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาการศึกษา

สรุปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เป็นหน่วยงานทาง

การศึกษาที่เกิดจากการปฏิรูปการศึกษา โดยได้หลวมรวมเอาหน่วยงานทางการศึกษา ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ของ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอน้ำพอง อำเภอกระนวน อำเภอชำสูง อำเภอเขาสวน กวาง และอำเภอเขื่อนอุบลรัตน์

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

เอื้อจิต หงวนเสียม (2547) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และรายด้านตามการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชน อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และด้านการตั้งกองทุนการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และด้านการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแตกต่างกัน 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา พบว่า ด้านการบริหารสถานศึกษา ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ด้านการทำงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการตั้งกองทุนการศึกษา และด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาและชุมชนแตกต่างกัน

คำนวน ทอมาก (2548) ศึกษาสภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนอยู่ในสภาพพร้อมคิด แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะให้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเสนอแนะแสดงความคิดเห็นในการบริหารและจัดการศึกษา ขอมรับความสามารถของบุคคลที่มีความแตกต่างกัน และคณะกรรมการสถานศึกษาควรมีความกระตือรือร้น เต็มใจอุทิศ ทุ่มเท และเสียสละเวลาที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา ร่วมกับสถานศึกษา

อนงค์ จันทโทาส (2549) ศึกษา ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นการให้ความเห็นชอบการจัดทำสารหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภูรินทร์ นิยมมา (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวิชาการและด้านการบริหารทั่วไป

อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลและด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง 2) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 4) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พยุ่ง มดเจริญ (2550) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของ โรงเรียนบ้านเนินพยอมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการดำเนินงาน 1) การประเมินระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่าในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก ในทุกด้าน ยกเว้น ในด้าน การพัฒนาบุคลากร (การส่งเสริมความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ) และด้านการพัฒนาและบริหารบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง 2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับชุมชน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน ยกเว้น ด้านหลักสูตรการอบรม ด้านโครงสร้างการบริหารและส่งเสริมการปฏิบัติงานครู ด้านการจัดสรรงบประมาณและพัสดุ และด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับชุมชน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วีระศักดิ์ มลิजार (2550) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษา ของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนองค์กรอื่น จำแนกตามที่มาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมแล้ว พบว่า บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนองค์กรอื่นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ด้านคือ ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของ

ชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น และด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือ คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นควร 2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กจำแนกตามขนาด ของโรงเรียน โดยภาพรวมแล้วพบว่า บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียน ขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือ คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นควร 3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษา จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สุภาพ แพรกนกแก้ว (2550) ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุป ผลการวิจัยดังนี้ 1. ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของกรรมการองค์การบริหารส่วน ตำบลในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับร่วมทำ เมื่อพิจารณา รายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับร่วมทำ ในขณะที่ระดับร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ มีเพียง 2 ด้าน ด้านการจัดหาและจัดสรรทรัพยากร และด้านการประเมินผล 2. ความต้องการมีส่วนร่วมในการ จัดการศึกษาของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับร่วมทำ ส่วนความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จำแนกตามตำแหน่งโดยรวม พบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การ บริหารส่วนตำบล ต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับร่วมทำ ส่วนประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในระดับร่วมคิดและร่วมตัดสินใจ 3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการองค์การ บริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยความสำคัญระดับ .05

ณัฐพงษ์ กิตติทรัพย์กาญจนา (2551) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข็มนา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การมี ส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาจะเข็มนา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็น รายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเข็มนาเขต 1 อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามคะแนนเฉลี่ย

จากมากไปหาน้อยคือด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ

ประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม (2551) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง 2) สภาพในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง 4) ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 5) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีแนวทางที่ควรดำเนินการพัฒนา คือ การจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น การสร้างและพัฒนา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างชุมชน และความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่คณะกรรมการด้านต่าง ๆ

สหพล พิเคราะห์ (2552) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาค่า คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และ ด้านการบริหารทั่วไป ตามอันดับผลการวิจัยเปรียบเทียบ สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ผลการวิจัยเปรียบเทียบ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตาม

สถานภาพ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน แสดงว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน ผลการวิจัยเปรียบเทียบ สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อำนาจ มีศรี(2552) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1.สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 2.คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3.คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4.คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาไม่เกินมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่ามีความคิดเห็นต่อสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 5.คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในเขตบริหารสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 การพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พิทยาบุญทองอ่อน (2554) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกศรีแก้วอำเภอหนองวัวซอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกศรีแก้วอำเภอหนองวัวซอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษเขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อ

จำแนกเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกงานเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยคืองานการบริหารทั่วไปงานวิชาการงานงบประมาณและงานการบริหารงานบุคคล

2. ความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านโคกศรีแก้วอำเภอหนองวัวซอสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 1 ความต้องการของนักเรียนครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ปกครองนักเรียน ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาทุกด้านโดยในงานวิชาการต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาและแนวทางการพัฒนาวิชาการให้เป็นไปตามความต้องการของชุมชนงานงบประมาณต้องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณและกำกับติดตามการบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณของสถานศึกษาส่วนงานการบริหารงานบุคคลต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรและส่งเสริมด้านสวัสดิการให้กับบุคลากรที่ประพฤติดีมีคุณธรรมให้ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติและงานการบริหารทั่วไปต้องการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรจากส่วนต่างๆในชุมชนและนอกชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาใช้ในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและระบบสาธารณูปโภคให้เพียงพอ

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Brown and Cooper(2000 อ้างถึงใน สิริมาพิมาน เปล่งรัสมิ, 2548) ได้ศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีผลได้อย่างไร ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ศึกษาได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 4 ด้าน ได้แก่ ความเป็นผู้นำของโรงเรียน บรรยากาศของโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน และการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยทำการศึกษาโรงเรียนในเขตรัฐอิลลินอยส์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากครู 176 คน ผู้ปกครอง 42 คน ผู้บริหาร 6 คน ผลการวิจัยพบว่า ระยะเวลาของการดำเนินการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีผลด้านบวกต่อผลสำเร็จของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

Hruby(2001 อ้างถึงใน สรรเสริญ แก้วมูล, 2549) ได้ศึกษาความเข้าใจของชุมชนต่อการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นศึกษาเรื่องหลักสูตรและการสอน ภาวะผู้นำในโรงเรียนและความสัมพันธ์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียในโรงเรียน โดยทำการสำรวจการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือนักเรียนเกรด 1-3 จำนวน 300 คน เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในช่วงปี 1994-1997 การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ทั่วไป การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตและการตรวจสอบเอกสาร ผลการศึกษาพบว่ามีการเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 เรื่อง ดังกล่าวในปริมาณที่แตกต่างกันไป การที่ผู้นำของโรงเรียนมีอำนาจควบคุมมากเกินไป มีผลต่อการรับรู้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทำให้เกิดบรรยากาศที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการทำกิจกรรมเชิงประชาธิปไตย นอกจากนี้ ครูใหญ่ ยังมีบทบาทในการควบคุมการตัดสินใจและผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น ทำให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ค่อยมี

โอกาสในการสื่อสารและร่วมมือกับครูใหญ่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียไม่มีพลังอำนาจเพียงพอในการเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและความเชี่ยวชาญ หรือการมีผลต่อการตัดสินใจของครูใหญ่ ดังนั้นถ้าต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทร่วมอย่างจริงจังกับโรงเรียน

Honig(2001 อ้างถึงใน สรรเสริญ แก้วมูล, 2549) ได้ศึกษาวิธีการบริหารจัดการความคลุมเครือกรณีของนโยบายทางการศึกษาที่ซับซ้อน เพื่อหาวิธีการเชิงระบบในการกำหนดเป้าหมายและยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาโดยตั้งคำถามกับผู้มีส่วนที่กำหนดนโยบาย มีบทบาททางสร้างสรรค์อย่างไรในการสร้างนโยบายและจากการปฏิบัติ ไม่ใช่กำหนดให้ปฏิบัติตามนโยบาย ผู้กำหนดนโยบายสามารถกำหนดบทบาทใหม่ใช้ได้บ้างหรือมีข้อจำกัดอย่างไรในการแสดงบทบาทใหม่ การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนที่กำหนดนโยบาย จำนวน 37 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน/ผู้บริหารองค์กรการเมือง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการเลือกตั้งและผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ ได้แก่ ครูใหญ่และผู้นำชุมชน สังกัดผู้กำหนดนโยบายมากกว่า 160 ชั่วโมง และศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องมากกว่า 200 ฉบับ ผลการศึกษาพบว่าในการบริหารจัดการความคลุมเครือ ผู้กำหนดนโยบายใช้ทั้งการสั่งการ และการใช้ประโยชน์ (นำความรู้ที่ได้ไปสร้างนโยบายเชิงสนับสนุน ซึ่งรวมถึงการทำงานใหม่ ๆ ในแต่ละวัน และการออกกฎหมาย) ในการสำรวจใช้ประโยชน์ดังกล่าว ผู้กำหนดนโยบายจะมีการติดตามเป้าหมายที่ขัดแย้งกัน ความเป็นธรรม ความเท่าเทียมกัน การทำให้เกิดผล การเก็บเรื่อง โดยที่ความขัดแย้งประเด็นแรก (คือการสำรวจ) จะเพิ่มโอกาสในการทำงาน

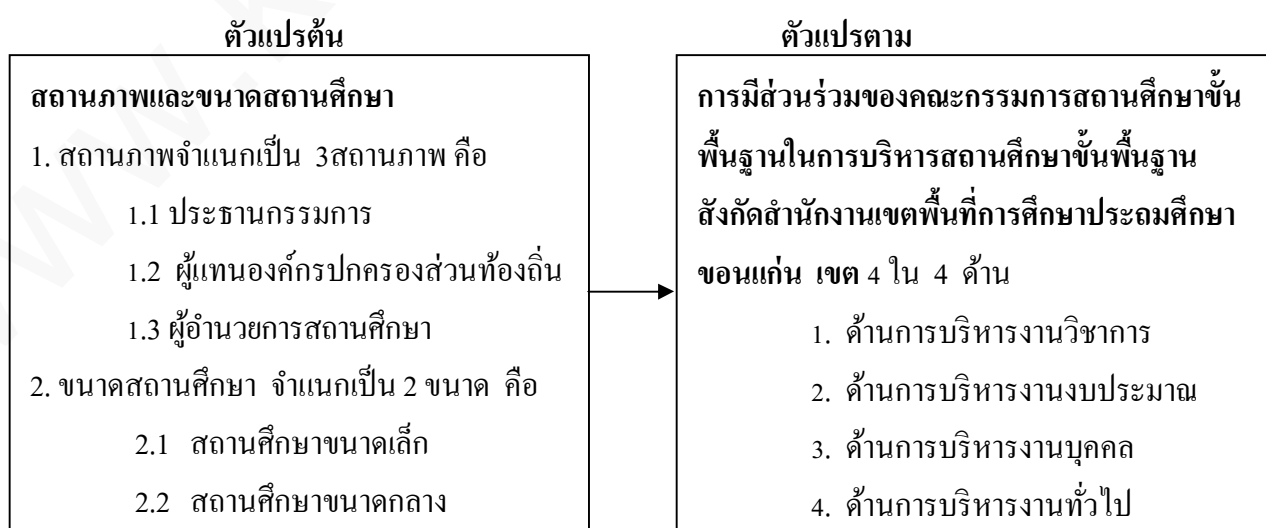
Hall-Irby(2002 : 829-A อ้างถึงใน ประสิทธิ์ วิไลแก้ว, 2550) ได้ศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจำนวน 7 คน ที่เป็นครอบครัวของชาวแมกซิกัน-อเมริกัน ในลักษณะการร่วมมือของบ้าน โรงเรียน ชุมชน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์ การสังเกต ภาพถ่าย และข้อมูลเชิงเอกสาร ผลการศึกษาพบว่า ครอบครัวของชาวแมกซิกัน-อเมริกัน มีการรับรู้การมีส่วนร่วมระหว่างบ้านโรงเรียนกับผู้ปกครองในลักษณะที่มีบางอย่างคล้ายคลึงกัน และบางส่วนแตกต่างกันไปจากการร่วมมือในรูปแบบเดิม โดยโรงเรียนรับรู้บทบาทของผู้ปกครองโดยอาศัยทำงานร่วมกันเป็นทีมงานหลักของโรงเรียน ส่วนทางบ้านผู้ปกครองยังสามารถช่วยเหลือให้นักเรียนพัฒนา และใช้ทุนในการพัฒนามนุษย์ สังคม และวัฒนธรรมส่วนในรูปผู้ปกครองชุมชนแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ทำลายกำแพงเครื่องกีดขวาง ทำให้สามารถไปมาหาสู่ระหว่างบ้านโรงเรียนและชุมชนได้มากยิ่งขึ้น การจัดการศึกษาทุกฝ่าย เพื่อสร้างสรรค์ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของวัตถุประสงค์การจัดการศึกษาระดับชาติ

Hefferman (1992 ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม, 2550) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การรับรู้ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชนในการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมการตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในคณะกรรมการพบว่า บทบาทของกลุ่มเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน โรงเรียน ชุมชน จำเป็นต้องเปลี่ยนทัศนคติ ทักษะ และความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการตัดสินใจของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อันจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการพัฒนาการศึกษานั้นมีน้อย เนื่องจากขาดการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้ปฏิบัติ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษา ทำให้เกิดปัญหาในการพัฒนาสถานศึกษารวมทั้งปัญหาอันเนื่องมาจากคณะกรรมการไม่เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของตน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่าหากทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาด้วยความจริงใจและเต็มใจแล้วจะทำให้ผลการดำเนินงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาวิเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 546 คน จำแนกได้ดังนี้

1.1.1 จำแนกตามสถานภาพ

1.1.1.1 ประธานกรรมการ	จำนวน 182 คน
1.1.1.2 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน 182 คน
1.1.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	จำนวน 182 คน
รวม	จำนวน 546 คน

1.1.2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

1.1.2.1 ขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก	จำนวน 350 คน
1.1.2.2 ขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง	จำนวน 196 คน
รวม	จำนวน 546 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 219 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan,

1970;บุญชมศรีสาธา, 2553) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกได้ดังนี้

1.2.1 จำแนกตามสถานภาพ

1.2.1.1 ประธานกรรมการ จำนวน 73 คน

1.2.1.2 ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 73 คน

1.2.1.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 73 คน

รวม จำนวน 219 คน

1.2.2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

1.2.2.1 ขนาดสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 141 คน

1.2.2.2 ขนาดสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 78 คน

รวม จำนวน 219 คน

กำหนดขนาดโดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) และได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) (บุญชม ศรีสาธา, 2553) โดยมีวิธีสุ่มดังนี้

1. จำแนกประชากรที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา

2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 219 คน แยกเป็นประธานกรรมการ จำนวน 73 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 73 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาจำนวน 73 คน

3. เทียบสัดส่วนระหว่างประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนดสถานศึกษาแต่ละขนาด

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	รวม	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	รวม
ประธานกรรมการ	116	66	182	47	26	73
ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	116	66	182	47	26	73
ผู้อำนวยการ	116	66	182	47	26	73
รวม	348	198	546	141	78	219

2.เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบสอบถาม เรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 4 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 4 แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 4

3.การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ศึกษาข้อมูลจากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม

เขต 4 ได้แก่ ผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 และผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา

3.3 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท(Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากคำราชของบุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและพิจารณาให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาและความเที่ยงตรงของคำถามแต่ละข้อ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะได้ค่า (IOC : Index of Congruence) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.63

3.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเสนอแนะอีกครั้งหนึ่ง

3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา จำนวน 30 คน จำแนกเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 10 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 10 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 10 คนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) และได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถามอยู่ระหว่าง 0.43 - 0.84

3.7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) และหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม(Reliability)โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)

3.8 นำแบบสอบถามแต่ละข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ตามต้องการมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1990)ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.96

3.9 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาต่อผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.2 ผู้ศึกษานำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 และขอความกรุณาส่งแบบสอบถาม จำนวน 219 ฉบับ

4.3 ผู้ศึกษารับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 219 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4.4 ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5.การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ และขนาดของโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์สภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมาย ดังนี้(บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปัญหาหรือปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One –

Way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffé)

5.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ค่าที (t – test แบบ Independent Samples)

5.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาที่มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffé)

5.6 วิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาโดยใช้ค่าที (t – test แบบ Independent Samples)

5.7 วิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยใช้การหาค่าน้ำหนักของการจัดอันดับความสำคัญและนำมาจัดอันดับที่

6.สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

6.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

6.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

6.3.1 t – test (Independent Samples)

6.3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) โดยวิธีการของเชฟเฟ้(Scheffé)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผู้ศึกษาได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 1.สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 2.ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้สัญลักษณ์ต่างๆ ทางสถิติในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ย(Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบค่าที(t – test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบค่า F (F – test)
df	แทน	องศาอิสระ(Degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน(Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของค่าเบี่ยงเบนกำลังสอง(Mean Square)
*	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน โดยเรียงลำดับจากวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาข้อมูลจากข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแทนครู และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ปีการศึกษา 2556 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	73	33.33
ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	73	33.33
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	73	33.33
รวม	219	99.99
ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	141	64.38
ขนาดกลาง	78	35.62
รวม	219	100

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประธานคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 73 คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 64.38 และปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 35.62 ตามลำดับ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ผลการวิเคราะห์สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมรายด้าน และรายข้อ

ตาราง 3 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่ สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.01	0.66	มาก
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	3.85	0.67	มาก
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	3.84	0.59	มาก
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	3.93	0.71	มาก
รวม	3.91	0.66	มาก

จากตาราง 3 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.91$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x} = 4.01$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{x} = 3.93$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{x} = 3.85$) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 3.84$)

ตาราง 4 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่ สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการ

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.93	0.59	มาก
2. ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการ ตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.18	0.65	มาก
3. ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่ง เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	4.11	0.70	มาก
4. การส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้ มาตรฐาน	4.05	0.74	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน	3.93	0.65	มาก
6. การกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบรายงาน ผลการปฏิบัติการของสถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	3.86	0.64	มาก
รวม	4.01	0.66	มาก

จากตาราง 4 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.18$) รองลงมา คือ ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{x} = 4.11$) การส่งเสริมสนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน

($\bar{x} = 4.05$)ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบ รายงานผลการปฏิบัติการของสถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือ แก้ปัญหา ($\bar{x} = 3.86$)

ตาราง 5 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่ สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้	3.86	0.62	มาก
2. คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน	3.76	0.62	มาก
3. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา	3.96	0.75	มาก
4. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการประสานกับผู้ปกครองสามารถจัดหางบประมาณจากภายนอกได้	3.77	0.53	มาก
5. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียนที่มีความเหมาะสม	3.82	0.79	มาก
6. ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	3.95	0.70	มาก
รวม	3.85	0.67	มาก

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.85$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา ($\bar{x} = 3.96$)

รองลงมาคือ ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.95$) คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้ ($\bar{x} = 3.86$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน ($\bar{x} = 3.76$)

ตาราง 6 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่ สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	3.88	0.58	มาก
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการและระเบียบที่ใช้ ในการควบคุมการกระทำผิด และระเบียบวินัยของ สถานศึกษา	3.86	0.64	มาก
3. ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตน ตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	3.84	0.59	มาก
4. สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระหว่างบุคลากรใน สถานศึกษา และผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน	3.81	0.60	มาก
5. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานศึกษา	3.87	0.59	มาก
6. ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรใน สถานศึกษา	3.79	0.57	มาก
รวม	3.84	0.59	มาก

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.84$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 3.88$) รองลงมาแสดงความคิดเห็น

เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.87$) และส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.86$) ตามลำดับ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการมีส่วนร่วม คือ ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.79$)

ตาราง 7 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับการมีส่วนร่วมและลำดับที่ สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา	3.97	0.70	มาก
2. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	3.98	0.69	มาก
3. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	4.06	0.75	มาก
4. สนับสนุนการดำเนินการในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการของสถานศึกษา	3.88	0.66	มาก
5. มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น	3.84	0.80	มาก
6. สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือมีความสามารถพิเศษ การสร้างความตระหนักใน ความสำคัญ ของการศึกษาแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	3.84	0.67	มาก
รวม	3.93	0.71	มาก

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.93$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้น

พื้นฐานอย่างทั่วถึง ($\bar{x} = 4.06$) มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.98$) มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.97$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.84$) และมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา ($\bar{x} = 3.84$)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมรายด้าน และรายข้อ

ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมรายด้าน และรายข้อ

ตาราง 8 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม

ปัญหาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. ด้านการบริหารงานวิชาการ	1.90	1.01	น้อย
2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ	1.95	1.03	น้อย
3. ด้านการบริหารงานบุคคล	2.15	1.13	น้อย
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป	2.26	1.02	น้อย
รวม	2.07	1.05	น้อย

จากตาราง 8 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.07$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{x} = 2.26$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 2.15$) ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{x} = 1.95$) ตามลำดับ และด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x} = 1.90$)

ตาราง 9 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการ

ปัญหาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1.90	0.91	น้อย
2. ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการ ตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1.90	0.96	น้อย
3. ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัด บรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่ง เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	1.99	1.07	น้อย
4. การส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้ มาตรฐาน	1.95	1.08	น้อย
5. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียน	1.98	1.11	น้อย
6. การกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบรายงาน ผลการปฏิบัติการของสถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	1.65	0.93	น้อย
รวม	1.90	1.01	น้อย

จากตาราง 9 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.90$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\bar{x} = 1.90$) รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($\bar{x} = 1.98$) และการส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน ($\bar{x} = 1.95$) ตามลำดับ และข้อ

ที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ การกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบรายงานผลการปฏิบัติการของสถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือ แก้ปัญหา ($\bar{x} = 1.65$)

ตาราง 10 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณ

ปัญหาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้	2.00	1.06	น้อย
2. คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน	1.82	0.84	น้อย
3. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา	2.04	1.19	น้อย
4. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการประสานกับผู้ปกครองสามารถจัดหางบประมาณจากภายนอกได้	1.92	1.05	น้อย
5. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียนที่มีความเหมาะสม	2.12	1.08	น้อย
6. ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	1.80	0.98	น้อย
รวม	1.95	1.03	น้อย

จากตาราง 10 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.95$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าปัญหามากที่สุด คือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียนที่มีความเหมาะสม ($\bar{x} = 2.12$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดม

ทรัพยากรเพื่อศึกษา ($\bar{x} = 2.04$) และคณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบ ถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้ ($\bar{x} = 2.00$) ตามลำดับ และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุดคือ ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา ($\bar{x} = 1.80$)

ตาราง 11 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล

ปัญหาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	2.36	1.14	น้อย
2. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการและระเบียบที่ใช้ ในการควบคุมการกระทำผิด และระเบียบวินัยของ สถานศึกษา	1.98	1.01	น้อย
3. ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตน ตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	2.25	1.21	น้อย
4. สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระหว่างบุคลากรใน สถานศึกษา และผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน	2.20	1.17	น้อย
5. แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสถานศึกษา	2.26	1.17	น้อย
6. ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรใน สถานศึกษา	1.84	1.06	น้อย
รวม	2.15	1.02	น้อย

จากตาราง 11 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.15$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ($\bar{x} = 2.34$) รองลงมา คือ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{x} = 2.26$) และ ส่งเสริมให้

บุคลากรในสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสถานศึกษา ($\bar{x} = 2.25$) ตามลำดับ และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา ($\bar{x} = 1.84$)

ตาราง 12 จำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปัญหาและลำดับที่ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

ปัญหาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	n = 219		แปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1. มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา	2.35	1.13	น้อย
2. มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	2.38	1.02	น้อย
3. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	2.42	1.02	น้อย
4. สนับสนุนการดำเนินการในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการของสถานศึกษา	2.58	1.00	ปานกลาง น้อย
5. มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น	1.97	0.95	น้อย
6. สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือมีความสามารถพิเศษ การสร้างความตระหนักในความสำคัญของการศึกษาแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	1.89	1.02	
รวม	2.26	1.02	น้อย

จากตาราง 12 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 2.26$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากที่สุด คือ สนับสนุนการดำเนินการในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการของสถานศึกษา ($\bar{x} = 2.58$) รองลงมา คือ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ

ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง ($\bar{x} = 2.42$) และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา ($\bar{x} = 2.37$) ตามลำดับและข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือมีความสามารถพิเศษ การสร้างความตระหนักในความสำคัญของการศึกษาแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง ($\bar{x} = 1.89$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ

3.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพทั้ง 4 ด้าน

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
1. ด้านการบริหารงาน วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	3.624	2	1.812	18.992**	.000
	ภายในกลุ่ม	20.606	216	.095		
	รวม	24.230	218			
2. ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	1.155	2	.578	6.075*	.003
	ภายในกลุ่ม	20.539	216	.095		
	รวม	21.694	218			
3. ด้านการบริหารงาน บุคคล	ระหว่างกลุ่ม	5.779	2	2.888	27.782**	.000
	ภายในกลุ่ม	22.451	216	.104		
	รวม	28.227	218			
4. ด้านการบริหารงาน ทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	6.635	2	3.317	23.242**	.000
	ภายในกลุ่ม	30.830	216	.143		
	รวม	37.464	218			

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
รวม	ระหว่างกลุ่ม	1.678	2	.839	27.917**	.000
	ภายในกลุ่ม	6.490	216	.030		
	รวม	8.168	218			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีสถานภาพต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและแต่ละด้าน แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกัน ที่มีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย วิธีการของเชฟเฟ้(Scheffe') ดังแสดงในตาราง 14 ถึงตาราง 18

ตาราง 14 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		4.19	3.90	3.99
ประธานกรรมการ	4.19	-	.214** (P=.000)	.114** (P=.001)
ผู้แทน อปท.	3.90	-	-	-.100** (P=.003)
ผอ.สถานศึกษา	3.99	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ทุกคู่มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการ

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		4.18	4.18	3.91
ประธานกรรมการ	4.18	-	-.007 (P=.991)	.269** (P=.000)
ผู้แทน อปท.	4.18	-	-	.276** (P=.000)
ผอ.สถานศึกษา	3.91	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ประธานกรรมการกับผู้แทนอปท.มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และผู้แทนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้แทนอปท.มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
ด้านการบริหารงานงบประมาณ

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		4.08	3.94	4.10
ประธานกรรมการ	4.08	-	.140* (P=.025)	-.025 (P=.886)
ผู้แทน อปท.	3.94	-	-	-.165** (P=.006)
ผอ.สถานศึกษา	4.10	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประธานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคิดเห็นมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
ด้านการบริหารงานบุคคล

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		4.22	3.84	3.95
ประธานกรรมการ	4.22	-	.388** (P=.000)	.269** (P=.000)

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		4.22	3.84	3.95
ผู้แทน อปท.	3.84	-	-	-.119
		-	-	(P=.085)
ผอ.สถานศึกษา	3.95			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประธานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และประธานกรรมการกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
ด้านการบริหารงานทั่วไป

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		3.95	3.61	4.01
ประธานกรรมการ	3.95	-	.336**	-.059
			(P=.000)*	(P=.637)
ผู้แทน อปท.	3.61	-		-.395**
				(P=.000)
ผอ.สถานศึกษา	4.01	-		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประธานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ ทั้ง 4 ด้าน

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
ด้านการบริหารงาน วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	11.872	2	5.936	25.910**	.000
	ภายในกลุ่ม	49.487	216	.229		
	รวม	61.360	218			
ด้านการบริหารงาน งบประมาณ	ระหว่างกลุ่ม	10.069	2	5.035	23.202**	.000
	ภายในกลุ่ม	46.869	216	.217		
	รวม	56.938	218			
ด้านการบริหารงานบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	5.517	2	2.758	13.242**	.000
	ภายในกลุ่ม	44.869	216	.208		
	รวม	50.512	218			
ด้านการบริหารงานทั่วไป	ระหว่างกลุ่ม	2.830	2	1.415	7.503**	.001
	ภายในกลุ่ม	40.738	216	.189		
	รวม	43.568	218			

สภาพการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig.
รวม	ระหว่างกลุ่ม	5.787	2	2.893	58.853**	.000
	ภายในกลุ่ม	10.620	216	0.049		
	รวม	16.407	218			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 19 พบว่า การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและแต่ละด้าน แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกัน มีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe') ดังแสดงในตาราง 20 ถึงตาราง 25

ตาราง 20 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		2.34	2.00	2.35
ประธานกรรมการ	2.34	-	.336** (P=.000)	-.017 (P=.898)
ผู้แทน อปท.	2.00	-	-	-.353** (P=.000)
ผอ.สถานศึกษา	2.35	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการ

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประชานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		2.49	1.94	2.32
ประชานกรรมการ	2.49	-	.555** (P=.000)	.162 (P=.127)
ผู้แทน อปท.	1.94	-	-	-.393** (P=.000)
ผอ.สถานศึกษา	2.32	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประชานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 22 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
ด้านการบริหารงานงบประมาณ

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		2.44	1.93	2.30
ประธานกรรมการ	2.44	-	.507** (P=.000)	.135 (P=.220)
ผู้แทน อปท.	1.93	-	-	-.372** (P=.000)
ผอ.สถานศึกษา	2.30	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 22พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประธานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 23 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
ด้านการบริหารงานบุคคล

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		2.17	2.08	2.46
ประธานกรรมการ	2.17	-	.090 (P=.495)	-.283** (P=.001)

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		2.17	2.08	2.46
ผู้แทน อปท.	2.08	-	-	-.373** (P=.000)
ผอ.สถานศึกษา	2.46	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 23พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประธานกรรมการกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 24ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการ

สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
ด้านการบริหารงานทั่วไป

คณะกรรมการสถานศึกษา	\bar{x}	ประธานกรรมการ	ผู้แทน อปท.	ผอ.สถานศึกษา
		2.24	2.05	2.32
ประธานกรรมการ	2.24	-	.190* (P=.032)	-.082 (P=.526)
ผู้แทน อปท.	2.05	-	-	-.271** (P=.001)
ผอ.สถานศึกษา	2.32	-		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 24พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประธานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และประธานกรรมการกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4การเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

4.1 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 25 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ด้านที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร	ขนาดสถานศึกษา				t	p
	สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ	4.19	0.28	3.91	0.35	6.581**	.000
2	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	4.02	0.29	3.85	0.41	3.513**	.001
3	ด้านการบริหารงานบุคคล	4.17	0.34	3.97	0.35	4.220**	.001
4	ด้านการบริหารงานทั่วไป	4.02	0.43	3.87	0.35	2.748*	.006
	รวม	4.10	0.19	3.90	0.19	7.630**	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง25 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต

4 จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 26 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.29	0.56	3.97	0.77	3.501**	.001
2	ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบ และการดำเนินการตามระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	4.18	0.52	3.82	0.77	4.063**	.000
3	ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริม สนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	3.95	0.62	3.76	0.77	1.886	.061
4	การส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคน ในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน	4.06	0.47	3.78	0.71	3.523**	.001
5	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	4.26	0.57	3.19	0.79	3.732**	.001
6	การกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบรายงานผลการปฏิบัติการของ สถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	4.41	0.57	4.19	0.76	2.407*	.017
รวม		4.19	0.28	3.91	0.35	6.581*	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 26 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวม มีสภาพการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ทุกข้อมีสภาพการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีสภาพการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ตาราง 27 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	คณะกรรมการรับทราบการจัดทำ ระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้อง เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้	3.91	0.63	4.14	0.62	-2.637**	.009
2	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัด กองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน	3.77	0.64	3.58	0.63	2.185*	.030
3	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการ ระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา	3.97	0.62	3.74	0.69	2.499*	.013
4	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ ประสานกับผู้ปกครองสามารถจัดทำ งบประมาณจากภายนอกได้	3.97	0.58	3.78	0.71	2.120*	.035
5	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเรียนของ นักเรียนที่มีความเหมาะสม	4.18	0.69	3.68	0.67	5.214**	.000
6	ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออก ระเบียบข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติ	4.29	0.68	4.17	0.78	1.225	.222

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
	สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหา รายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา						
	รวม	4.02	0.29	3.85	0.41	3.513**	.001

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 27 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยภาพรวม มีสภาพการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีสภาพการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 12 ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษามีสภาพการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 28 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดี	4.06	0.67	3.83	0.71	2.391*	.018
2	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการ และระเบียบที่ใช้ในการควบคุมการ กระทำผิด และระเบียบวินัยของ สถานศึกษา	4.11	0.61	3.92	0.75	1.964	.051

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของ สถานศึกษา	4.23	0.58	3.91	0.71	3.584**	.000
4	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา และ ผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน	4.06	0.55	3.65	0.66	4.907**	.000
5	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	4.36	0.64	4.13	0.67	2.551*	0.11
6	ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของ บุคลากรในสถานศึกษา	4.19	0.64	4.35	0.62	-1.726	.086
รวม		4.16	0.34	3.97	0.35	4.220**	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 28 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวม มีสภาพการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อทุกข้อ มีสภาพการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 14 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการและระเบียบที่ใช้ในการควบคุมการกระทำผิด และระเบียบวินัยของสถานศึกษา และ ข้อ 18 ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษามีสภาพการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 29 ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อที่	การมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของ สถานศึกษา	3.90	0.74	3.91	0.67	-0.950	.925
2	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี และกำกับ ติดตาม การ ดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	4.11	0.74	3.71	0.69	4.021**	.000
3	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน ให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับ การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	4.13	0.68	3.74	0.67	3.998**	.000
4	สนับสนุนการดำเนินการในการ จัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขต บริการของสถานศึกษา	4.02	0.70	3.71	0.65	3.281**	.001
5	มีส่วนร่วมในการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น	4.20	0.72	3.90	0.71	2.976**	.003
6	สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ ขาดแคลน หรือมีความสามารถ พิเศษ การสร้างความตระหนักใน ความสำคัญ ของการศึกษาแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	3.77	0.74	4.23	0.70	-4.522**	.000
รวม		4.02	0.43	3.87	0.35	2.748**	.006

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 29 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยภาพรวม มีสภาพการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้อมีสภาพการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อ 19 มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษามีสภาพการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตาราง 30 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ด้านที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร	ขนาดสถานศึกษา				t	p
	สถานศึกษาของคณะกรรมการ	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
	สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ	2.39	0.56	1.81	0.47	7.744**	.000
2	ด้านการบริหารงานงบประมาณ	2.49	0.50	1.91	0.43	8.613**	.000
3	ด้านการบริหารงานบุคคล	2.62	0.41	2.05	0.32	10.552**	.000
4	ด้านการบริหารงานทั่วไป	2.56	0.45	2.22	0.47	5.325**	.000
	รวม	2,52	0.28	2.00	0.23	14.099**	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 30 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวมมีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านมีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตาราง 31 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
ด้านการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน	2.82	1.26	1.94	0.84	5.560**	.000
2	ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบ และการดำเนินการตามระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา	2.10	0.96	1.83	0.93	1.976*	.040
3	ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริม สนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.28	1.09	1.76	0.93	3.561**	.000
4	การส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคน ในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน	2.19	1.13	1.77	0.89	2.835**	.005
5	การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	2.25	1.18	1.76	0.89	3.217**	.001
6	การกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบรายงานผลการปฏิบัติการของ สถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	2.69	0.71	1.79	0.97	7.797**	.000
รวม		2.39	0.56	1.18	0.47	7.744**	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 31 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวม มีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 32 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	คณะกรรมการรับทราบการจัดทำ ระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้อง เป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้	2.40	1.31	1.87	0.93	3.174**	.002
2	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัด กองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน	2.16	1.11	1.71	0.84	3.098**	.002
3	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการ ระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา	2.33	1.28	1.56	0.78	4.787**	.000
4	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ ประสานกับผู้ปกครองสามารถจัดทำ งบประมาณจากภายนอกได้	2.06	1.15	1.73	0.80	2.230*	.027
5	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเรียนของ นักเรียนที่มีความเหมาะสม	2.86	1.39	2.27	1.16	3.185**	.002
6	ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออก ระเบียบข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหา รายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	3.15	0.65	2.33	1.35	6.074**	.000

ข้อที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
	สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	รวม	2.49	0.50	1.91	0.43	8.613**	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 32 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยภาพรวม มีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 33 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ด้านที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี	2.59	1.05	2.27	1.16	2.078*	.039
2	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการ และระเบียบที่ใช้ในการควบคุมการ กระทำผิด และระเบียบวินัยของ สถานศึกษา	2.32	0.93	1.90	1.06	3.054**	.003
3	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบ ของสถานศึกษา	2.60	1.14	2.18	1.16	2.572*	.011
4	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา	2.44	1.11	2.10	1.18	2.104*	.037

ด้านที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
5	และผู้ที่ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานของบุคลากรใน สถานศึกษา	2.96	0.86	2.06	1.02	6.939**	.000
6	ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของ บุคลากรในสถานศึกษา	2.82	0.76	1.78	0.96	8.737**	.000
รวม		2.62	0.41	2.05	0.32	10.552**	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 33 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานบุคคลโดยภาพรวม มีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 34 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไป จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ข้อที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของ สถานศึกษา	2.77	0.91	2.38	1.13	2.764**	.006

ข้อที่	ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	ขนาดของสถานศึกษา				t	p
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
2	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการ ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี และกำกับ ติดตาม การ ดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	2.58	0.92	2.29	0.81	2.305*	.022
3	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุน ให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับ การศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	2.57	0.90	2.27	0.89	2.417*	.016
4	สนับสนุนการดำเนินการในการ จัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขต บริการของสถานศึกษา	2.74	0.89	2.36	0.84	3.137**	.002
5	มีส่วนร่วมในการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษา กับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น	2.43	0.79	2.13	0.93	2.566*	.011
6	สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ ขาดแคลน หรือมีความสามารถ พิเศษ การสร้างความตระหนักใน ความสำคัญ ของการศึกษาแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	2.24	0.96	1.86	0.96	2.812**	.005
รวม		2.56	0.45	2.22	0.47	5.325**	.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 34 พบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 4 ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยภาพรวม มีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาข้อมูลจากข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

สรุปข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลปรากฏดังตาราง 35

ตาราง 35 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
1. ด้านการบริหารวิชาการ		
1) การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	185	84.47
2) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	89	40.64
3) ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	128	58.45
4) การส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน	65	29.68
5) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	139	63.47
6) การกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบรายงานผลการปฏิบัติการของสถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะช่วยเหลือ แก้ปัญหา	70	31.96
2. ด้านการบริหารงบประมาณ		
1) คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้	176	80.36
2) คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน	94	42.92
3) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา	79	36.07

รายการ	ความถี่	ร้อยละ
4) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการประสานกับผู้ปกครองสามารถจัดหางบประมาณจากภายนอกได้	102	46.57
5) มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียนที่มีความเหมาะสม	113	51.60
6) ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	88	40.18
3. ด้านการบริหารงานบุคลากร		
1) ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	149	68.04
2) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการและระเบียบที่ใช้ในการควบคุมการกระทำผิด และระเบียบวินัยของสถานศึกษา	102	46.57
3) ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	131	59.82
4) สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษาและผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน	76	34.70
5) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	82	37.44
6) ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	185	84.47
4. ด้านการบริหารงานทั่วไป		
1) มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา	164	74.89
2) มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	98	44.75
3) มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	113	51.60
4) มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น	76	34.70
5) สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือมีความสามารถพิเศษ	108	49.32
6) การสร้างความตระหนักในความสำคัญ ของการศึกษาแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	54	24.66

จากตาราง 35 แสดงให้เห็นว่า ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ลำดับสูงสุดในแต่ละด้าน มีดังนี้ ด้านการบริหารวิชาการ คือ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 84.47 ด้านการบริหารงบประมาณ คือ คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้คิดเป็นร้อยละ 80.36 ด้านการบริหารงานบุคคลคือ ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 84.47และด้านการบริหารงานทั่วไป คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 74.89

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 มีรายละเอียดตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. สรุปผลการศึกษา
3. อภิปรายผลการศึกษา
4. ข้อเสนอแนะ

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพและขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

2. สรุปผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผู้ศึกษาสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานบุคคล ตามลำดับ

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลปรากฏว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมาคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ และด้านการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีสถานภาพต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ทุกกลุ่มมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายกลุ่ม พบว่า ประธานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม พบว่าขนาดสถานศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

6. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม พบว่าขนาดสถานศึกษาต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

7. สรุปข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ลำดับสูงสุดในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังนี้

1) ด้านการบริหารวิชาการ คือ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 84.47

2) ด้านการบริหารงบประมาณ คือ คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้คิดเป็นร้อยละ 80.36

3) ด้านการบริหารงานบุคคลคือ ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 84.47

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป คือ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 74.89

3. อภิปรายผลการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผู้ศึกษาสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการบริหารวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ที่ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ได้เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานที่ส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพซึ่งในการบริหารงานจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้มีส่วนร่วมที่สำคัญร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆและผลการแก้ไขปัญหานั้นในการใช้ศักยภาพในทุกด้านของสถานศึกษาให้ดำเนินไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษามีความสลับซับซ้อนมากขึ้นโดยเฉพาะในปัจจุบันเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในหลายๆด้านซึ่งมีผลกระทบต่อการศึกษาและการบริหารการศึกษาซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถต้องรู้จักใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลซึ่งคุณภาพดังกล่าวขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับการศึกษาของเอื้อจิต หงวนเสงี่ยม (2547) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 300 คน

พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของภุรินทร์ นิยมมา (2550) ทำการศึกษาศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำนวน 294 คนเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำนวน 294 คน พบว่า 1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านวิชาการและด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารงานบุคคลและด้านงบประมาณอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของพยุ่ง มดเจริญ (2550) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของ สถานศึกษاب้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียน และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม ได้มาจากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 271 คน ผลการดำเนินงาน การประเมินระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า ในการจัดการศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากในทุกด้าน ยกเว้น ในด้าน การพัฒนาบุคลากร (การส่งเสริมความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ) และด้านการพัฒนาและบริหารบุคลากร อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐพงษ์ กิตติทรัพย์กาญจนา (2551) การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโวทัย เขต 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาละโวทัย เขต 1 ในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 383 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของประสิทธิ์จิตเสถียร (2551) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร 2) เปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 120 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า สภาพในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของสหพล พิเคราะห์นะ (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของอานวย มีศรี (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดยจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน สถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน ตามความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ พิทยา บุญทองอ่อน (2554) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษา โรงเรียนบ้านโคกศรีแก้ว อำเภอหนองวัวซอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 เพื่อ ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านโคกศรีแก้ว อำเภอหนองวัวซอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต1 และศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านโคกศรีแก้ว อำเภอหนองวัวซอ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต1 โดยใช้กรอบการศึกษา 4 งาน คือ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานการบริหารงานบุคคลและงานการบริหารทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3-6 จำนวน 25 คน ครู จำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 7 คน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 2 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาโดย การสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ผลการศึกษาพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ การศึกษา โรงเรียนบ้านโคกศรีแก้ว อำเภอหนองวัวซอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม อยู่ใน ระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ตามลำดับ และด้านที่มีปัญหา น้อยที่สุดคือ ด้านการบริหารวิชาการ สอดคล้องกับการศึกษาของอนงค์ จันโทภาส (2549) ศึกษา ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา อำเภอ วัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อศึกษาและปัญหาการมีส่วนร่วมใน การบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของ ประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม (2551) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร 2) เปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการมีส่วน ร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และที่ตั้งของ

สถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 120 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษาของสหพล พิเคราะห์นะ (2552) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อพิจารณาในภาพรวมพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และ ด้านการบริหารทั่วไป ตามอันดับ

3. ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 ที่มีสถานภาพต่างกันมีสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ทุกคู่มีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับการศึกษาของภุรินทร์ นิยมมา (2550) ทำการศึกษาศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 พบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำนวน 294 คน พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของพยุ่ง มดเจริญ (2550) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของ โรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิจิตร เขต 1 เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ในการบริหาร การศึกษาของโรงเรียน และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความ คิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม ได้มาจากการสุ่มแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 271 คน ผลการดำเนินงานพบว่า ผลการเปรียบเทียบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนิน พยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานกับชุมชน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนก เป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทุกด้าน สอดคล้องกับการศึกษา ของวีระศักดิ์ มลิจาร (2550) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัด การศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เพื่อศึกษาบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรอื่น ในการจัดการศึกษา โรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กและเพื่อ เปรียบเทียบบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 และ เขต 2 จำแนกตาม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษา และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วจำนวน 345 คน ผลการวิจัยพบว่า ผล การเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษา ของ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนองค์กรอื่น จำแนกตามที่มาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดย ภาพรวมแล้ว พบว่า บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทน องค์กรอื่นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 จำนวน สอดคล้องกับการศึกษาของสุภาพ แพรกนกแก้ว (2550) ความต้องการมีส่วน ร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จังหวัด นครศรีธรรมราช เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการองค์การ บริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตามตัวแปร อายุ ระดับการศึกษา และ ตำแหน่ง กลุ่มเป้าหมาย คือ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จังหวัด

นครศรีธรรมราช จำนวน 80 คน สรุปผลการวิจัยดังนี้ ผลการเปรียบเทียบความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จังหวัด นครศรีธรรมราช จำแนกตามตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยความสำคัญระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม (2551) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและ แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร 2) เปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา ขนาด ของสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กำแพงเพชร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 120 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า สภาพในการมีส่วนร่วมในการ บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและราย ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของสพพล พิเคราะห์นะ (2552) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการ บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการ บริหารวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผล การศึกษาพบว่า ผลการวิจัยเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการ บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุก ด้าน และสอดคล้องกับการศึกษาของอำนาจ มีศรี (2552) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดย จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีอยู่ต่างกันมีความคิดเห็นสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 4 ที่มีสถานภาพต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ประธานกรรมการกับผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับผู้อำนวยการสถานศึกษามีปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม (2551) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร 2) เปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 120 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับการศึกษาของสพล พิเคราะห์นะ (2552) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ในด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามสถานภาพ

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่าขนาดสถานศึกษาต่างกัมีสภาพมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของฐรินทร์ นิยมมา (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 จำนวน 294 คน พบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของ พยุ มดเจริญ (2550) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของ โรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 เพื่อประเมินระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ในการบริหารการศึกษาของโรงเรียน และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม ได้มาจากวิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 271 คน ผลการดำเนินงานพบว่า การเปรียบเทียบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของโรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานกับชุมชน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับการศึกษาของ วีระศักดิ์ มลิจาร (2550) ได้ศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เพื่อศึกษาบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนองค์กรอื่น ในการจัดการศึกษาโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว และเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็กและเพื่อเปรียบเทียบบทบาท

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสระแก้ว เขต 1 และ เขต 2 จำแนกตาม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่ การศึกษา และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วจำนวน 345 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบ บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็กจำแนก ตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแล้วพบว่า บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม (2551) ได้ ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาการ มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากำแพงเพชร 2) เปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร จำแนกตาม สถานภาพ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการมี ส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 120 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า สภาพในการมี ส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของสหพล พิเคราะห์นะ (2552) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในด้านการ บริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป และ เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของ สถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยเปรียบเทียบสภาพการมีส่วน ร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา พบว่า ภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการศึกษาของ อำนวย มีศรี (2552) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ

สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต 2 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 โดย จำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา และสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในเขตบริหารสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยทางสถิติที่ ระดับ .01

6. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวม และทุกด้านพบว่าขนาดสถานศึกษาต่างกันมีปัญหาการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ .05 สอดคล้องกับการศึกษาของอนงค์ จันโทภาส (2549) ศึกษา ปัญหาการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 เพื่อศึกษาและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน และวุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัญหาการมี ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของ ประสิทธิ์ จิตเสงี่ยม (2551) ได้ทำการศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหาร สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร 2) เปรียบเทียบสภาพ ปัญหาการมีส่วน ร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษากำแพงเพชร จำแนกตามสถานภาพ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และที่ตั้งของ สถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร กลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 120 แห่ง ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และที่ตั้งของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการศึกษา

ของสหพล พิศาระณะ (2552) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 เพื่อศึกษา การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ในด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงาน บุคคล ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการ บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ผลการวิจัยเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาใน การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและราย ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

1.1 ด้านการบริหารวิชาการ คือ ควรให้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา

1.2 ด้านการบริหารงบประมาณ คือ ควรให้คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชี การเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและตรวจสอบได้

1.3 ด้านการบริหารงานบุคคลคือ ควรเปิดโอกาสให้มีการร่วมประเมินผลการปฏิบัติงาน ของบุคลากรในสถานศึกษา

1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป คือ ควรเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านต่างๆ

2.2 ควรศึกษาศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบทบาท หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2544). รายงานการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 . กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- , (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎหมายกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- , (2553). ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษา.
- ขวัญเรือน ชนะศัตรู. (2549). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันในจังหวัดชลบุรี. ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คำณวน มองมาก. (2548). สภาพและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอบ้านบึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. ปริญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จารุพงศ์ พลเดช. (2546). “การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการให้อำนาจปฏิบัติ”. วารสารพัฒนาชุมชน. 42(4) , 13-18.
- ฉลาด จันทรมบัติ. (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550). การบริหารงานยุคใหม่ Modern Management. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. ปริญาานิพนธ์ ค.ศ. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- ณัฐพงษ์ กิติทรัพย์กาญจนา.(2551). การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะเชิงเทรา เขต 1. ค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- ธีระพล อรุณกสกร และคณะ. (2550). การพัฒนาระบบการบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2553). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอส.เอ็น.การพิมพ์.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2549). การมีส่วนร่วมหลักการพื้นฐานและกรณีตัวอย่าง. เชียงใหม่ : 598 Prin,
- นริวรรณ พรหมชุม, และคณะ. (2537). การมีส่วนร่วมของกรรมการศึกษาประจำโรงเรียนในโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น : งานการวิจัยคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2553). การวิจัยเบื้องต้น. ฉบับปรับปรุงใหม่ พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น,
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวธุรกิจไม่มีวันตายในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ซี พี บุคส์ สแตนดาร์ด
- ประจันต์ เขาทอง. (2551). งานบริหารวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ประพันธ์พงษ์ ชินรัตน์. (2551). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ประภาส ไก่แก้ว. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดเมืองพัทยา. ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประเวศ วะสี. (2549). จุดประกายการปฏิรูปการเรียนรู้สู่สหัสวรรษใหม่. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- ประสิทธิ์ จิตเสถียร. (2551). ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร. ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพรัช อรรถกามานนท์. (2548). การส่งเสริมชุมชนและท้องถิ่นในการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- พยุ่ง มดเจริญ. (2550). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและชุมชนของ โรงเรียนบ้านเนินพยอม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1. พิจิตร : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตร เขต 1.

- พันธุ์ทิพา ศรีตะพัสโส. (2552). ศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิทยา บุญทองอ่อน. (2554). การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านโลกศรีแก้ว อำเภอนองวัวขอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. อุดรธานี : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1.
- ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ. (2552). ภาวะผู้นำและจริยธรรมสำหรับผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- ภูรินทร์ นิยมนา. (2550). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรีเขต 2 . ปรินญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2535). เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารราชการไทย พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2541). การมีส่วนร่วมในการบริหารของคณะกรรมการการศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. ปรินญานิพนธ์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร
- วิชัย ต้นศิริ. (2549). อุดมการณ์ทางการศึกษา ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีระศักดิ์ มลิजार. (2550). บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานสระแก้ว. คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ศิริโรจน์ ผลพันธิน. (2548) .เอกสารคำสอนรายวิชาการบริหารสถาบันการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ. กรุงเทพฯ : คณะคุรุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้. (2553). เรียนรู้สู่คุณภาพการศึกษา.กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- สหพล พิเคาะณะ . (2544). ปัญหาการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2. ขอนแก่น : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2.

-----, (2552). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. ขอนแก่น :
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3.

สมพร เทพสิทธิ์. (2539). พัฒนาแบบยั่งยืน Sustainable development. เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมพิศ ไร่งาม.(2551). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.

สมยศ นาวิการ. (2548). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ 1991.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. (2547). คู่มือการปฏิบัติงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4.(2552). ข้อมูลสารสนเทศสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4 ปีการศึกษา 2552. อุดรธานี.

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). ชุดฝึกผู้อบรมชุมชน. กรุงเทพฯ : L.T.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2525. ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน ประถม
ศึกษา.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). เรียนรู้...บูรณาการ กรุงเทพฯ : คุรุสภา
ลาดพร้าว.

-----, แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด. พ.ศ. 2551.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.(2551).กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) ที่สอดคล้องกับแผนการ
ศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 - 2559) : ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. (2551). การศึกษาวิจัยในหน่วยงานท่องเที่ยวของรัฐ. จุลสารการ
ท่องเที่ยว.

สุริยา ปราสัยงาม. (2549). ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา

สุภาพ แพรกนกแก้ว. (2550). ความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. นครศรีธรรมราช
: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์.(2537).“หน่วยที่7 ปัญหาและแนวโน้มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ
ประชาชนในการบริหารการศึกษา.” ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการประถมศึกษา.
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ราชภัฏเทพสตรี.

- , (2549). การกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ :
พริกหวานกราฟฟิค.
- อนงค์ จันทโทภาส. (2549). ศึกษา ปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในการบริหารสถานศึกษา อำเภอวัฒนานคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว
เขต 2. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อำนวย มีศรี.(2552). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงาน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ. อุบลราชธานี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีการบริหารการศึกษา.
- อุดมสิทธิ์ จิตรวิจารณ์. (2548). “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาการเรียนรู้ของสถานศึกษาและชุมชน
ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน,” วารสารวิชาการ. 1 : 20-27 ; กุมภาพันธ์.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). การบริหารทักษะและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- , (2548). การบริหารทักษะและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- เอื้อจิต หงวนเสียม. (2547). การส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cohen and Uphoff. (1980). **Paticipation Place in Rural Development: Seeking Charity
Throung Specificity. World Development.** Great Britain.
- Hefferman, A.N. (1992). **Perception of involvement of parents and community members on
shared decision making cabinets.** Dissertation Abstract international, 53(5), 1341-
A1342-A.
- House, R.J. & Dessler, G. (1974). **The path-goal Theory of Leadership : Some post-hoc and a
prioritests.** In J . Hunt & L. Larson (Eds.), Contingency approaches to leadership
(pp.29-55) . Carbondale, IL : Southern Illinois University Press.
- Hoy, W.K. & Miskel, C. G. (1996). **Educational administration : Theory research and
practice.** (5th ed.). New York : McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determining sample size for research activities.**
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607 – 610.
- Maslow, A. (1970). **Motivation and personality.** New York : Harper and Row.
- McGregor, D. (1960). **Motivation and personality.** New York : Harper and Row.

Robert & Irving. (1961). **Leadership and Organization : A Behavioral Science Approach.**

New York : McGraw-Hill Book Company.

Vroom, V.H. & Yetton, P.W. (1973). **Leadership and decision making.** Pittsburgh : University of Pittsburgh.

Wilcox, D. (1994). **Summary of the guide to effective participation.** Retrieved October, 28th 2005, from [http ://blobenet.org/achives/web/2006/www.gloobenet.org/horizonlocal/partnership/Wilcox/#RTFTToC4](http://blobenet.org/achives/web/2006/www.gloobenet.org/horizonlocal/partnership/Wilcox/#RTFTToC4).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามเพื่อการศึกษา

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

คำชี้แจง

1. ในการตอบแบบสอบถาม แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป

ตอนที่ 3 ให้ท่านบอกข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานเกี่ยวกับ โดยให้ทำเครื่องหมาย การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยให้ทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่อง ☐ สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ใช้สำหรับหาการศึกษาวิจัย ในการศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย ผู้ศึกษาจะเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายบุคคลเป็นความลับ แต่จะเปิดเผยเฉพาะข้อมูลในภาพรวมแก่สาธารณะเท่านั้น และไม่มีผลกระทบต่อการทำงานในตำแหน่งหน้าที่แต่ประการใด

ขอขอบพระคุณล่วงหน้ามา ณ โอกาสนี้ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

บานเย็น ศรีรัมย์

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตเอเซีย

ตอนที่ 1**ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับท่าน

1. สถานภาพในการปฏิบัติงาน

- () ประธานกรรมการ
- () ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- () ผู้อำนวยการสถานศึกษา

2. ขนาดของสถานศึกษาที่ท่านปฏิบัติงาน

- () ขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ไม่เกิน 120 คน
- () ขนาดกลาง จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 121 - 300 คน

[illegible]

[illegible]

ตอนที่ 3

แบบสอบถาม

การมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

คำชี้แจง ให้ท่านบอกข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานเกี่ยวกับ
โดยให้ทำเครื่องหมาย การพัฒนาการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 3 โดยให้ทำ
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1. ด้านการบริหารวิชาการ

- ☐ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- ☐ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายใน
สถานศึกษา
- ☐ ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการ
เรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ☐ การส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
มีคุณภาพได้มาตรฐาน
- ☐ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
- ☐ การกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบรายงานผลการปฏิบัติการของสถานศึกษา
รวมทั้ง ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือ แก้ปัญหา

2. ด้านการบริหารงบประมาณ

- ☐ คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและ
ตรวจสอบได้
- ☐ คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดกองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน
- ☐ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา
- ☐ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการประสานกับผู้ปกครองสามารถจัดหางบประมาณ
จากภายนอกได้
- ☐ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียนที่มีความ
เหมาะสม

- ☐ ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดหารายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา

3. ด้านการบริหารงานบุคลากร

- ☐ ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
- ☐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการและระเบียบที่ใช้ในการควบคุมการกระทำผิด และระเบียบวินัยของสถานศึกษา
- ☐ ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสถานศึกษา
- ☐ สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน
- ☐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา
- ☐ ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา

4. ด้านการบริหารทั่วไป

- ☐ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา
- ☐ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
- ☐ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
- ☐ มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น
- ☐ สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือมีความสามารถพิเศษ การสร้างความตระหนักในความสำคัญ ของการศึกษาแก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. นายมงคล อติอนูวรรตน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเปรมดิณสุลานนท์
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
2. นายมรกต แก้วสมบัติ ครู โรงเรียนบ้านนาฝายเหนือ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. นายทนต์ ศรีชุมพล ครู โรงเรียนบ้านหนองงูจิ้งควง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 4
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ภาคผนวก ค
คุณภาพเครื่องมือ

ภาคผนวก ค1 สรุปการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ภาคผนวก ค2 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม

ภาคผนวก ค3 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ภาคผนวก ค1

สรุปการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

สรุปการวิเคราะห์ค่า IOC ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ผู้วิจัย นางสาวบานเย็น ศรีรงไชย

นิยามศัพท์เฉพาะ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ติดต่อกระบวนการบริหาร ในการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนประสานงานกัน อันจะก่อให้เกิดผลดี และประโยชน์ในการจัดการศึกษา ในการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไป

1. สภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ข้อ	ข้อบ่งชี้/การดำเนินการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุป
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	ด้านการบริหารวิชาการ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบและการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3	ให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	การส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
5	การมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อบ่งชี้/การดำเนินการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุป
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
6	การกำกับและติดตามการดำเนินงานรับทราบ รายงานผลการปฏิบัติการของสถานศึกษา รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะช่วยเหลือ แก้ปัญหา	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
7	ด้านการบริหารงบประมาณ คณะกรรมการรับทราบการจัดทำระบบบัญชี การเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบันและ ตรวจสอบได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8	คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการจัดกองทุน ช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดม ทรัพยากรเพื่อศึกษา	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
10	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้คณะกรรมการ ประสานกับผู้ปกครองสามารถจัดหา งบประมาณจากภายนอกได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ จ่ายในการเรียนของนักเรียนที่มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	ให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการ บริหารการเงินและการจัดหารายได้จาก ทรัพย์สินของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	ด้านการบริหารงานบุคลากร ส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
14	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการและ ระเบียบที่ใช้ในการควบคุมการกระทำผิด และ ระเบียบวินัยของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ขอบข่าย/การดำเนินการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุป
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
15	ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	สถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	ร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
19	ด้านการบริหารทั่วไป มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22	สนับสนุนการดำเนินการในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	มีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
24	สนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลนหรือมีความสามารถพิเศษการสร้างควมตระหนักในสำคัญ ของการศึกษาแก่ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

2. ปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ข้อ	ขอบข่าย/การดำเนินการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุป
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	ด้านการบริหารวิชาการ ขาดการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2	ขาดการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดระบบ และการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
3	ขาดให้ข้อเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนใน การจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม กระบวนการ เรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ขาดการส่งเสริม สนับสนุนให้กับเด็กทุกคนใน เขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่าง ทั่วถึงมีคุณภาพได้มาตรฐาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	ขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6	ขาดการกำกับและติดตามการดำเนินงาน รับทราบรายงานผลการปฏิบัติการของ สถานศึกษารวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือ แก้ปัญหา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
7	ด้านการบริหารงบประมาณ คณะกรรมการไม่ได้รับทราบการจัดทำระบบ บัญชีการเงินที่เป็นระบบถูกต้องเป็นปัจจุบัน และตรวจสอบได้	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
8	คณะกรรมการขาดการมีส่วนร่วมในการจัด กองทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ข้อบ่งชี้/การดำเนินการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุป
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
9	ขาดการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	สถานศึกษาไม่เปิดโอกาสให้คณะกรรมการประสานกับผู้ปกครองสามารถจัดหางบประมาณจากภายนอกได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11	ขาดการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้จ่ายในการเรียนของนักเรียนที่มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12	ขาดการให้ความเห็นข้อเสนอแนะในการออกระเบียบ ข้อบังคับประกาศและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการเงินและการจัดการรายได้จากทรัพย์สินของสถานศึกษา	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
13	ด้านการบริหารงานบุคลากร ขาดการส่งเสริมให้ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	ขาดการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับมาตรการและระเบียบที่ใช้ในการควบคุมการกระทำผิดและระเบียบวินัยของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	ขาดการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาประพฤติปฏิบัติตนตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16	ขาดการสถานศึกษาจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา และผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	ขาดการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	ขอบข่าย/การดำเนินการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุป
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
18	ขาดการร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	ด้านการบริหารทั่วไป ขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	ขาดการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี และกำกับ ติดตาม การดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21	ขาดการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
22	ขาดการสนับสนุนการดำเนินการในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของเด็กในเขตบริการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23	ขาดการมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือองค์กรท้องถิ่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24	ขาดการสนับสนุนช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ขาดแคลน หรือมีความสามารถพิเศษการสร้าง ความตระหนักในความสำคัญ ของการศึกษา แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ค 2
คำอำนาจจำแนกของข้อคำถาม

ตารางภาคผนวกที่ 1 ตารางค่าอำนาจจำแนก ข้อคำถามการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ข้อที่	Item –Total correlation	ข้อที่	Item –Total correlation
1	.84	13	.64
2	.70	14	.54
3	.56	15	.48
4	.62	16	.61
5	.58	17	.56
6	.62	18	.52
7	.45	19	.73
8	.74	20	.78
9	.62	21	.55
10	.62	22	.62
11	.78	23	.55
12	.73	24	.74

ตารางภาคผนวกที่ 2 ตารางค่าอำนาจจำแนก ข้อคำถามปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร
 สถานศึกษา ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

ข้อที่	Item –Total correlation	ข้อที่	Item –Total correlation
1	.62	13	.60
2	.58	14	.72
3	.62	15	.75
4	.43	16	.60
5	.74	17	.75
6	.56	18	.50
7	.55	19	.64
8	.74	20	.54
9	.54	21	.48
10	.73	22	.61
11	.52	23	.73
12	.75	24	.75

ภาคผนวก ค 3
ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ตารางภาคผนวกที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
รายด้านและทั้งฉบับ (Alpha Coefficient)

การบริหารงานสถานศึกษา	จำนวนข้อ	Alpha Coefficient
1. ด้านบริหารวิชาการ	6	.957
2. ด้านบริหารงบประมาณ	6	.957
3. ด้านบริหารบุคคล	6	.958
4. ด้านบริหารทั่วไป	6	.957
ทั้งฉบับ	24	.957

ภาคผนวก ง

ผลการประเมิน

- ภาคผนวก ง1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหาร
สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
- ภาคผนวก ง2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการมีส่วนร่วมในการ
บริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4
- ภาคผนวก ง3 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร
สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ
- ภาคผนวก ง4 ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหาร
สถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามขนาด
สถานศึกษา

ภาคผนวก ง1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VAR00001	219	3.00	5.00	3.9269	.58589
VAR00002	219	3.00	5.00	4.1826	.64500
VAR00003	219	3.00	5.00	4.1142	.69779
VAR00004	219	3.00	5.00	4.0502	.73711
VAR00005	219	3.00	5.00	3.9361	.64646
VAR00006	219	3.00	5.00	3.8584	.64471
Total	219	20.00	28.00	24.0685	1.59698
Valid N (listwise)	219				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VAR00007	219	3.00	5.00	3.8630	.62034
VAR00008	219	3.00	5.00	3.7626	.61946
VAR00009	219	3.00	5.00	3.9635	.74719
VAR00010	219	3.00	5.00	3.7671	.52951
VAR00011	219	3.00	5.00	3.8174	.79186
VAR00012	219	3.00	5.00	3.9498	.69878
Total	219	19.00	27.00	23.1233	1.38085
Valid N (listwise)	219				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VAR00013	219	3.00	5.00	3.8813	.57833
VAR00014	219	3.00	5.00	3.8584	.64471
VAR00015	219	3.00	5.00	3.8402	.58813
VAR00016	219	3.00	5.00	3.8128	.59557
VAR00017	219	3.00	5.00	3.8676	.59493
VAR00018	219	3.00	5.00	3.7900	.56802
Total	219	20.00	27.00	23.0502	1.26789
Valid N (listwise)	219				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VAR00019	219	3.00	5.00	3.9726	.69677
VAR00020	219	3.00	5.00	3.9772	.68699
VAR00021	219	3.00	5.00	4.0594	.75489
VAR00022	219	3.00	5.00	3.8813	.65983
VAR00023	219	3.00	5.00	3.8356	.79587
VAR00024	219	3.00	5.00	3.8447	.67294
Total	219	20.00	28.00	23.5708	1.66405
Valid N (listwise)	219				

ภาคผนวก ง2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา
ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VAR00001	219	1.00	4.00	1.9132	.90704
VAR00002	219	1.00	4.00	1.9132	.95627
VAR00003	219	1.00	4.00	2.0000	1.06659
VAR00004	219	1.00	4.00	1.9589	1.07223
VAR00005	219	1.00	4.00	1.9909	1.10873
VAR00006	219	1.00	4.00	1.6667	.93029
Total	219	1.00	3.00	1.9077	.44619
Valid N (listwise)	219				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VAR00007	219	1.00	4.00	2.0228	1.06419
VAR00008	219	1.00	4.00	1.8311	.83707
VAR00009	219	1.00	4.00	2.0548	1.18349
VAR00010	219	1.00	4.00	1.9406	1.04537
VAR00011	219	1.00	4.00	2.1370	1.07918
VAR00012	219	1.00	4.00	1.8128	.97521
Total	219	1.17	2.83	1.9670	.44549
Valid N (listwise)	219				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VAR00013	219	1.00	4.00	2.3562	1.14182
VAR00014	219	1.00	4.00	1.9863	1.01131
VAR00015	219	1.00	4.00	2.2831	1.21241
VAR00016	219	1.00	4.00	2.2192	1.16815
VAR00017	219	1.00	4.00	2.2785	1.16919
VAR00018	219	1.00	4.00	1.8539	1.06082
Total	219	1.17	3.33	2.1629	.36045
Valid N (listwise)	219				

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
VAR00019	219	1.00	4.00	2.3516	1.13317
VAR00020	219	1.00	4.00	2.3881	1.02717
VAR00021	219	1.00	4.00	2.4384	1.02249
VAR00022	219	1.00	4.00	2.6210	1.00353
VAR00023	219	1.00	4.00	1.9680	.92562
VAR00024	219	1.00	4.00	1.8995	1.00866
Total	219	1.40	4.80	2.7333	.57894
Valid N (listwise)	219				

ภาคผนวก ง3

ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนก
ตามสถานภาพ

ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ

Descriptives

		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval		Minim um	Maxim um
						for Mean			
						Lower Bound	Upper Bound		
ด้านวิชาการ	ประธาน	73	4.1781	.25814	.03021	4.1179	4.2383	3.50	4.83
	ผู้แทนฯ	73	4.1848	.31525	.03690	4.1112	4.2583	3.33	4.83
	ผอ.	73	3.9086	.34668	.04058	3.8277	3.9895	3.17	4.67
	Total	219	4.0905	.33339	.02253	4.0461	4.1349	3.17	4.83
ด้านงบประมาณ	ประธาน			.30887	.02087	4.0494	4.1316		
	ผู้แทนฯ				.09096	3.6991	4.4819		
	ผอ.	73	4.0801	.30504	.03570	4.0090	4.1513	3.33	4.83
	Total	73	3.9401	.26975	.03157	3.8772	4.0031	3.33	4.50
ด้านบริหารงานบุคคล	ประธาน	73	4.1052	.34561	.04045	4.0246	4.1858	3.33	5.00
	ผู้แทนฯ	219	4.0418	.31546	.02132	3.9998	4.0838	3.33	5.00
	ผอ.			.30836	.02084	4.0008	4.0829		
	Total				.05136	3.8209	4.2628		
ด้านบริหารทั่วไป	ประธาน	73	4.2238	.29561	.03460	4.1549	4.2928	3.50	4.83
	ผู้แทนฯ	73	3.8356	.31081	.03638	3.7631	3.9081	3.17	4.67
	ผอ.	73	3.9547	.35753	.04185	3.8712	4.0381	3.17	4.67
	Total	219	4.0047	.35983	.02432	3.9568	4.0526	3.17	4.83
รวม	ประธาน			.32240	.02179	3.9618	4.0476		
	ผู้แทนฯ				.11483	3.5106	4.4988		
	ผอ.	73	3.9522	.34281	.04012	3.8722	4.0322	3.17	4.83
	Total	73	3.6163	.42271	.04947	3.5177	3.7149	3.00	4.67

Test of Homogeneity of Variances

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
การบริหารงานวิชาการ	3.341	2	216	.037
การบริหารงานงบประมาณ	1.349	2	216	.262
การบริหารงานบุคคล	.998	2	216	.370
การบริหารงานทั่วไป	1.781	2	216	.171
รวม	3.213	2	216	.042

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้านวิชาการ	Between Groups	3.624	2	1.812	18.992	.000
	Within Groups	20.606	216	.095		
	Total	24.230	218			
ด้านงบประมาณ	Between Groups	1.155	2	.578	6.075	.003
	Within Groups	20.539	216	.095		
	Total	21.694	218			
ด้านบริหารงานบุคคล	Between Groups	5.775	2	2.888	27.782	.000
	Within Groups	22.451	216	.104		
	Total	28.227	218			
ด้านบริหารทั่วไป	Between Groups	6.635	2	3.317	23.242	.000
	Within Groups	30.830	216	.143		
	Total	37.464	218			
รวม	Between Groups	1.678	2	.839	27.917	.000
	Within Groups	6.490	216	.030		
	Total	8.168	218			

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

Scheffé

Dependent Variable	(I) สถานภาพ	(J) สถานภาพ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
การบริหารงานวิชาการ	ประธาน	ผู้แทน อปท.	-.00671	.05112	.991	-.1327	.1193
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	.26945*	.05112	.000	.1434	.3955
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	.00671	.05112	.991	-.1193	.1327
		ผอ.สถานศึกษา	.27616*	.05112	.000	.1502	.4022
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	-.26945*	.05112	.000	-.3955	-.1434
		ผู้แทน อปท.	-.27616*	.05112	.000	-.4022	-.1502
การบริหารงานงบประมาณ	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.14000*	.05104	.025	.0142	.2658
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	-.02507	.05104	.886	-.1509	.1007
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.14000*	.05104	.025	-.2658	-.0142
		ผอ.สถานศึกษา	-.16507*	.05104	.006	-.2909	-.0393
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	.02507	.05104	.886	-.1007	.1509
		ผู้แทน อปท.	.16507*	.05104	.006	.0393	.2909
การบริหารงานบุคคล	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.38822*	.05336	.000	.2567	.5198
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	.26918*	.05336	.000	.1376	.4007
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.38822*	.05336	.000	-.5198	-.2567
		ผอ.สถานศึกษา	-.11904	.05336	.085	-.2506	.0125
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	-.26918*	.05336	.000	-.4007	-.1376
		ผู้แทน อปท.	.11904	.05336	.085	-.0125	.2506
การบริหารงานทั่วไป	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.33589*	.06253	.000	.1818	.4900
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	-.05945	.06253	.637	-.2136	.0947
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.33589*	.06253	.000	-.4900	-.1818
		ผอ.สถานศึกษา	-.39534*	.06253	.000	-.5495	-.2412
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	.05945	.06253	.637	-.0947	.2136
		ผู้แทน อปท.	.39534*	.06253	.000	.2412	.5495
รวม	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.21425*	.02869	.000	.1435	.2850
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	.11384*	.02869	.001	.0431	.1846
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.21425*	.02869	.000	-.2850	-.1435
		ผอ.สถานศึกษา	-.10041*	.02869	.003	-.1711	-.0297
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	-.11384*	.02869	.001	-.1846	-.0431
		ผู้แทน อปท.	.10041*	.02869	.003	.0297	.1711

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Multiple Comparisons

Homogeneous Subsets**การบริหารงานวิชาการ**Scheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผอ.สถานศึกษา	73	3.9086	
ประธานกรรมการ	73		4.1781
ผู้แทน อปท.	73		4.1848
Sig.		1.000	.991

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

การบริหารงานงบประมาณScheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผู้แทน อปท.	73	3.9401	
ประธานกรรมการ	73		4.0801
ผอ.สถานศึกษา	73		4.1052
Sig.		1.000	.886

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

การบริหารงานบุคคลScheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผู้แทน อปท.	73	3.8356	
ผอ.สถานศึกษา	73	3.9547	
ประธานกรรมการ	73		4.2238
Sig.		.085	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

การบริหารงานทั่วไป

Scheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผู้แทน อปท.	73	3.6163	
ประธานกรรมการ	73		3.9522
ผอ.สถานศึกษา	73		4.0116
Sig.		1.000	.637

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

รวม

Scheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05		
		1	2	3
ผู้แทน อปท.	73	3.8956		
ผอ.สถานศึกษา	73		3.9960	
ประธานกรรมการ	73			4.1099
Sig.		1.000	1.000	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น
พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ

	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum
					Lower	Upper		
					Bound	Bound		
ประธานกรรมการ	73	2.4905	.52455	.06139	2.3682	2.6129	1.33	4.00
การบริหารงาน ผู้แทน อปท.	73	1.9360	.41200	.04822	1.8399	2.0322	1.17	2.67
วิชาการ ผอ.สถานศึกษา	73	2.3288	.49237	.05763	2.2139	2.4436	1.33	4.00
Total	219	2.2518	.53053	.03585	2.1811	2.3224	1.17	4.00
ประธานกรรมการ	73	2.4362	.50212	.05877	2.3190	2.5533	1.50	4.00
การบริหารงาน ผู้แทน อปท.	73	1.9292	.41730	.04884	1.8318	2.0265	1.17	2.83
งบประมาณ ผอ.สถานศึกษา	73	2.3015	.47402	.05548	2.1909	2.4121	1.33	3.67
Total	219	2.2223	.51106	.03453	2.1542	2.2903	1.17	4.00
ประธานกรรมการ	73	2.1740	.43223	.05059	2.0731	2.2748	1.17	3.50
การบริหารงาน ผู้แทน อปท.	73	2.0842	.44434	.05201	1.9806	2.1879	1.33	3.00
บุคคล ผอ.สถานศึกษา	73	2.4567	.49058	.05742	2.3423	2.5712	1.50	4.00
Total	219	2.2383	.48136	.03253	2.1742	2.3024	1.17	4.00
ประธานกรรมการ	73	2.2353	.37539	.04394	2.1478	2.3229	1.17	3.17
การบริหารงาน ผู้แทน อปท.	73	2.0456	.40845	.04781	1.9503	2.1409	1.17	3.00
ทั่วไป ผอ.สถานศึกษา	73	2.3170	.50799	.05946	2.1985	2.4355	1.33	4.00
Total	219	2.1993	.44705	.03021	2.1398	2.2589	1.17	4.00
ประธานกรรมการ	73	2.3353	.21987	.02573	2.2840	2.3866	1.83	2.79
ผู้แทน อปท.	73	1.9993	.22042	.02580	1.9479	2.0507	1.50	2.54
ผอ.สถานศึกษา	73	2.3523	.22486	.02632	2.2999	2.4048	1.71	2.75
Total	219	2.2290	.27433	.01854	2.1925	2.2655	1.50	2.79

Test of Homogeneity of Variances

	Levene Statistic	df1	df2	Sig.
การบริหารงานวิชาการ	.926	2	216	.398
การบริหารงานงบประมาณ	.619	2	216	.539
การบริหารงานบุคคล	1.684	2	216	.188
การบริหารงานทั่วไป	2.950	2	216	.054
รวม	.025	2	216	.976

ANOVA

		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การบริหารงานวิชาการ	Between Groups	11.872	2	5.936	25.910	.000
	Within Groups	49.487	216	.229		
	Total	61.360	218			
การบริหารงานงบประมาณ	Between Groups	10.069	2	5.035	23.202	.000
	Within Groups	46.869	216	.217		
	Total	56.938	218			
การบริหารงานบุคคล	Between Groups	5.517	2	2.758	13.242	.000
	Within Groups	44.995	216	.208		
	Total	50.512	218			
การบริหารงานทั่วไป	Between Groups	2.830	2	1.415	7.503	.001
	Within Groups	40.738	216	.189		
	Total	43.568	218			
รวม	Between Groups	5.787	2	2.893	58.853	.000
	Within Groups	10.620	216	.049		
	Total	16.407	218			

Post Hoc Tests

Multiple Comparisons

Scheffe

Dependent Variable	(I) สถานภาพ	(J) สถานภาพ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
การบริหารงานวิชาการ	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.55452*	.07923	.000	.3592	.7498
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	.16178	.07923	.127	-.0335	.3571
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.55452*	.07923	.000	-.7498	-.3592
		ผอ.สถานศึกษา	-.39274*	.07923	.000	-.5880	-.1975
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	-.16178	.07923	.127	-.3571	.0335
		ผู้แทน อปท.	.39274*	.07923	.000	.1975	.5880
การบริหารงานงบประมาณ	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.50699*	.07710	.000	.3169	.6970
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	.13466	.07710	.220	-.0554	.3247
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.50699*	.07710	.000	-.6970	-.3169
		ผอ.สถานศึกษา	-.37233*	.07710	.000	-.5624	-.1823
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	-.13466	.07710	.220	-.3247	.0554
		ผู้แทน อปท.	.37233*	.07710	.000	.1823	.5624
การบริหารงานบุคคล	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.08973	.07555	.495	-.0965	.2759
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	-.28274*	.07555	.001	-.4689	-.0965
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.08973	.07555	.495	-.2759	.0965
		ผอ.สถานศึกษา	-.37247*	.07555	.000	-.5587	-.1863
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	.28274*	.07555	.001	.0965	.4689
		ผู้แทน อปท.	.37247*	.07555	.000	.1863	.5587
การบริหารงานทั่วไป	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.18973*	.07188	.032	.0125	.3669
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	-.08164	.07188	.526	-.2588	.0955
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.18973*	.07188	.032	-.3669	-.0125
		ผอ.สถานศึกษา	-.27137*	.07188	.001	-.4485	-.0942
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	.08164	.07188	.526	-.0955	.2588
		ผู้แทน อปท.	.27137*	.07188	.001	.0942	.4485
รวม	ประธาน	ผู้แทน อปท.	.33603*	.03670	.000	.2456	.4265
	กรรมการ	ผอ.สถานศึกษา	-.01699	.03670	.898	-.1074	.0735
	ผู้แทน อปท.	ประธานกรรมการ	-.33603*	.03670	.000	-.4265	-.2456
		ผอ.สถานศึกษา	-.35301*	.03670	.000	-.4435	-.2626
	ผอ.สถานศึกษา	ประธานกรรมการ	.01699	.03670	.898	-.0735	.1074
		ผู้แทน อปท.	.35301*	.03670	.000	.2626	.4435

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

Homogeneous Subsets**การบริหารงานวิชาการ**Scheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผู้แทน อปท.	73	1.9360	
ผอ.สถานศึกษา	73		2.3288
ประธานกรรมการ	73		2.4905
Sig.		1.000	.127

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

การบริหารงานงบประมาณScheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผู้แทน อปท.	73	1.9292	
ผอ.สถานศึกษา	73		2.3015
ประธานกรรมการ	73		2.4362
Sig.		1.000	.220

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

การบริหารงานบุคคลScheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผู้แทน อปท.	73	2.0842	
ประธานกรรมการ	73	2.1740	
ผอ.สถานศึกษา	73		2.4567
Sig.		.495	1.000

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

การบริหารงานทั่วไป

Scheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผู้แทน อปท.	73	2.0456	
ประธานกรรมการ	73		2.2353
ผอ.สถานศึกษา	73		2.3170
Sig.		1.000	.526

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

รวม

Scheffe^a

สถานภาพ	N	Subset for alpha = 0.05	
		1	2
ผู้แทน อปท.	73	1.9993	
ประธานกรรมการ	73		2.3353
ผอ.สถานศึกษา	73		2.3523
Sig.		1.000	.898

Means for groups in homogeneous subsets are displayed.

a. Uses Harmonic Mean Sample Size = 73.000.

ภาคผนวก ง4

ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามขนาด
สถานศึกษา

Group Statistics

ขนาดสถานศึกษา		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ด้านบริหารงานวิชาการ	ขนาดเล็ก	141	4.1914	.27538	.02319
	ขนาดกลาง	78	3.9081	.35275	.03994
ด้านบริหารงบประมาณ	ขนาดเล็ก	141	4.0165	.29268	.02465
	ขนาดกลาง	78	3.8485	.40975	.04640
ด้านบริหารงานบุคคล	ขนาดเล็ก	141	4.1697	.33530	.02824
	ขนาดกลาง	78	3.9660	.35404	.04009
ด้านบริหารงานทั่วไป	ขนาดเล็ก	141	4.0215	.43004	.03622
	ขนาดกลาง	78	3.8654	.34690	.03928
รวม	ขนาดเล็ก	141	4.1013	.19034	.01603
	ขนาดกลาง	78	3.8981	.18579	.02104

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Differen- ce	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ด้านบริหารงาน วิชาการ	Equal variances assumed	6.464	.012	6.581	217	.000	.28334	.04305	.19849	.36820
	Equal variances not assumed			6.135	129.571	.000	.28334	.04619	.19197	.37472
ด้านบริหาร งบประมาณ	Equal variances assumed	17.103	.000	3.513	217	.001	.16799	.04782	.07374	.26225
	Equal variances not assumed			3.198	121.285	.002	.16799	.05254	.06398	.27200
ด้านบริหารงาน บุคคล	Equal variances assumed	.619	.432	4.220	217	.000	.20369	.04827	.10855	.29883
	Equal variances not assumed			4.154	151.811	.000	.20369	.04903	.10681	.30057
ด้านบริหารงาน ทั่วไป	Equal variances assumed	4.472	.036	2.748	217	.006	.15610	.05680	.04416	.26805
	Equal variances not assumed			2.922	188.604	.004	.15610	.05343	.05071	.26150
รวม	Equal variances assumed	.245	.621	7.630	217	.000	.20320	.02663	.15071	.25569
	Equal variances not assumed			7.683	162.284	.000	.20320	.02645	.15097	.25543

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ข้อ 1	ขนาดเล็ก	141	4.2908	.55471	.04671
	ขนาดกลาง	78	3.9744	.77249	.08747
ข้อ 2	ขนาดเล็ก	141	4.1773	.52486	.04420
	ขนาดกลาง	78	3.8205	.76860	.08703
ข้อ 3	ขนาดเล็ก	141	3.9504	.62480	.05262
	ขนาดกลาง	78	3.7692	.77162	.08737
ข้อ 4	ขนาดเล็ก	141	4.0638	.46618	.03926
	ขนาดกลาง	78	3.7821	.71437	.08089
ข้อ 5	ขนาดเล็ก	141	4.2553	.56574	.04764
	ขนาดกลาง	78	3.9103	.79259	.08974
ข้อ 6	ขนาดเล็ก	141	4.4113	.57409	.04835
	ขนาดกลาง	78	4.1923	.75692	.08570
รวม	ขนาดเล็ก	141	4.1914	.27538	.02319
	ขนาดกลาง	78	3.9081	.35275	.03994

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ข้อ 1	Equal variances assumed	5.283	.022	3.501	217	.001	.31642	.09038	.13828	.49457
	Equal variances not assumed			3.191	121.745	.002	.31642	.09916	.12012	.51272
ข้อ 2	Equal variances assumed	24.793	.000	4.063	217	.000	.35679	.08782	.18369	.52989
	Equal variances not assumed			3.655	117.549	.000	.35679	.09761	.16349	.55009
ข้อ 3	Equal variances assumed	17.060	.000	1.886	217	.061	.18112	.09603	-.00815	.37040
	Equal variances not assumed			1.776	133.338	.078	.18112	.10199	-.02060	.38285
ข้อ 4	Equal variances assumed	38.998	.000	3.523	217	.001	.28178	.07999	.12413	.43943
	Equal variances not assumed			3.134	114.071	.002	.28178	.08991	.10367	.45989
ข้อ 5	Equal variances assumed	12.353	.001	3.732	217	.000	.34506	.09247	.16281	.52732
	Equal variances not assumed			3.396	121.224	.001	.34506	.10161	.14391	.54622
ข้อ 6	Equal variances assumed	7.075	.008	2.407	217	.017	.21904	.09101	.03967	.39841
	Equal variances not assumed			2.226	126.746	.028	.21904	.09840	.02432	.41376
รวม	Equal variances assumed	6.464	.012	6.581	217	.000	.28334	.04305	.19849	.36820
	Equal variances not assumed			6.135	129.571	.000	.28334	.04619	.19197	.37472

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ข้อ 7	ขนาดเล็ก	141	3.9078	.63133	.05317
	ขนาดกลาง	78	4.1410	.61843	.07002
ข้อ 8	ขนาดเล็ก	141	3.7730	.63661	.05361
	ขนาดกลาง	78	3.5769	.63490	.07189
ข้อ 9	ขนาดเล็ก	141	3.9716	.62041	.05225
	ขนาดกลาง	78	3.7436	.69199	.07835
ข้อ 10	ขนาดเล็ก	141	3.9716	.58485	.04925
	ขนาดกลาง	78	3.7821	.71437	.08089
ข้อ 11	ขนาดเล็ก	141	4.1844	.69285	.05835
	ขนาดกลาง	78	3.6795	.67408	.07632
ข้อ 12	ขนาดเล็ก	141	4.2908	.68179	.05742
	ขนาดกลาง	78	4.1667	.77989	.08830
รวม	ขนาดเล็ก	141	4.0165	.29268	.02465
	ขนาดกลาง	78	3.8485	.40975	.04640

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ข้อ 7	Equal variances assumed	.038	.845	-2.637	217	.009	-.23322	.08845	-.40755	-.05890
	Equal variances not assumed			-2.653	161.799	.009	-.23322	.08792	-.40684	-.05960
ข้อ 8	Equal variances assumed	1.226	.269	2.185	217	.030	.19613	.08975	.01924	.37302
	Equal variances not assumed			2.187	159.357	.030	.19613	.08968	.01902	.37324
ข้อ 9	Equal variances assumed	9.739	.002	2.499	217	.013	.22804	.09126	.04817	.40791
	Equal variances not assumed			2.421	144.940	.017	.22804	.09418	.04191	.41418
ข้อ 10	Equal variances assumed	15.785	.000	2.120	217	.035	.18958	.08944	.01329	.36587
	Equal variances not assumed			2.002	134.515	.047	.18958	.09470	.00228	.37688
ข้อ 11	Equal variances assumed	.240	.625	5.214	217	.000	.50491	.09684	.31405	.69577
	Equal variances not assumed			5.256	162.732	.000	.50491	.09607	.31520	.69462
ข้อ 12	Equal variances assumed	1.844	.176	1.225	217	.222	.12411	.10134	-.07562	.32385
	Equal variances not assumed			1.178	141.920	.241	.12411	.10533	-.08411	.33233
รวม	Equal variances assumed	17.103	.000	3.513	217	.001	.16799	.04782	.07374	.26225
	Equal variances not assumed			3.198	121.285	.002	.16799	.05254	.06398	.27200

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ข้อ 13	ขนาดเล็ก	141	4.0638	.66775	.05624
	ขนาดกลาง	78	3.8333	.71016	.08041
ข้อ 14	ขนาดเล็ก	141	4.1064	.60595	.05103
	ขนาดกลาง	78	3.9231	.75195	.08514
ข้อ 15	ขนาดเล็ก	141	4.2270	.57779	.04866
	ขนาดกลาง	78	3.9103	.70593	.07993
ข้อ 16	ขนาดเล็ก	141	4.0638	.55049	.04636
	ขนาดกลาง	78	3.6538	.66111	.07486
ข้อ 17	ขนาดเล็ก	141	4.3617	.63557	.05352
	ขนาดกลาง	78	4.1282	.67148	.07603
ข้อ 18	ขนาดเล็ก	141	4.1915	.64271	.05413
	ขนาดกลาง	78	4.3462	.62058	.07027
รวม	ขนาดเล็ก	141	4.1697	.33530	.02824
	ขนาดกลาง	78	3.9660	.35404	.04009

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ข้อ 13	Equal variances assumed	2.473	.117	2.391	217	.018	.23050	.09639	.04051	.42049
	Equal variances not assumed			2.349	150.888	.020	.23050	.09812	.03662	.42437
ข้อ 14	Equal variances assumed	6.795	.010	1.964	217	.051	.18331	.09334	-.00066	.36727
	Equal variances not assumed			1.847	132.829	.067	.18331	.09926	-.01304	.37965
ข้อ 15	Equal variances assumed	1.486	.224	3.584	217	.000	.31669	.08837	.14251	.49088
	Equal variances not assumed			3.384	134.487	.001	.31669	.09358	.13162	.50177
ข้อ 16	Equal variances assumed	19.612	.000	4.907	217	.000	.40998	.08355	.24530	.57467
	Equal variances not assumed			4.656	136.362	.000	.40998	.08805	.23587	.58410
ข้อ 17	Equal variances assumed	1.392	.239	2.551	217	.011	.23350	.09152	.05312	.41387
	Equal variances not assumed			2.511	151.738	.013	.23350	.09298	.04979	.41720
ข้อ 18	Equal variances assumed	.578	.448	-1.726	217	.086	-.15466	.08960	-.33126	.02193
	Equal variances not assumed			-1.744	163.772	.083	-.15466	.08870	-.32980	.02047
รวม	Equal variances assumed	.619	.432	4.220	217	.000	.20369	.04827	.10855	.29883
	Equal variances not assumed			4.154	151.811	.000	.20369	.04903	.10681	.30057

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ข้อ 19	ขนาดเล็ก	141	3.9007	.73974	.06230
	ขนาดกลาง	78	3.9103	.66812	.07565
ข้อ 20	ขนาดเล็ก	141	4.1135	.73768	.06212
	ขนาดกลาง	78	3.7051	.68583	.07765
ข้อ 21	ขนาดเล็ก	141	4.1277	.68506	.05769
	ขนาดกลาง	78	3.7436	.67296	.07620
ข้อ 22	ขนาดเล็ก	141	4.0213	.70171	.05909
	ขนาดกลาง	78	3.7051	.64685	.07324
ข้อ 23	ขนาดเล็ก	141	4.1986	.71932	.06058
	ขนาดกลาง	78	3.8974	.71332	.08077
ข้อ 24	ขนาดเล็ก	141	3.7660	.74295	.06257
	ขนาดกลาง	78	4.2308	.70108	.07938
รวม	ขนาดเล็ก	141	4.0215	.43004	.03622
	ขนาดกลาง	78	3.8654	.34690	.03928

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ข้อ 19	Equal variances assumed	2.382	.124	-.095	217	.925	-.00955	.10092	-.20845	.18935
	Equal variances not assumed			-.097	173.070	.923	-.00955	.09800	-.20297	.18388
ข้อ 20	Equal variances assumed	.010	.921	4.021	217	.000	.40835	.10156	.20818	.60852
	Equal variances not assumed			4.106	169.022	.000	.40835	.09945	.21203	.60466
ข้อ 21	Equal variances assumed	.494	.483	3.998	217	.000	.38407	.09607	.19472	.57342
	Equal variances not assumed			4.019	161.411	.000	.38407	.09557	.19533	.57281
ข้อ 22	Equal variances assumed	.969	.326	3.281	217	.001	.31615	.09634	.12626	.50604
	Equal variances not assumed			3.359	170.213	.001	.31615	.09411	.13038	.50192
ข้อ 23	Equal variances assumed	.750	.387	2.976	217	.003	.30115	.10121	.10167	.50062
	Equal variances not assumed			2.983	160.128	.003	.30115	.10096	.10176	.50053
ข้อ 24	Equal variances assumed	.886	.347	-4.522	217	.000	-.46481	.10278	-.66739	-.26223
	Equal variances not assumed			-4.599	166.951	.000	-.46481	.10107	-.66436	-.26526
รวม	Equal variances assumed	4.472	.036	2.748	217	.006	.15610	.05680	.04416	.26805
	Equal variances not assumed			2.922	188.604	.004	.15610	.05343	.05071	.26150

ผลการเปรียบเทียบปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ข้อ 1	ขนาดเล็ก	141	2.8227	1.26086	.10618
	ขนาดกลาง	78	1.9359	.84269	.09542
ข้อ 2	ขนาดเล็ก	141	2.0993	.96588	.08134
	ขนาดกลาง	78	1.8333	.93165	.10549
ข้อ 3	ขนาดเล็ก	141	2.2766	1.08960	.09176
	ขนาดกลาง	78	1.7564	.92842	.10512
ข้อ 4	ขนาดเล็ก	141	2.1915	1.13336	.09545
	ขนาดกลาง	78	1.7692	.89621	.10148
ข้อ 5	ขนาดเล็ก	141	2.2482	1.17811	.09921
	ขนาดกลาง	78	1.7564	.88547	.10026
ข้อ 6	ขนาดเล็ก	141	2.6879	.70847	.05966
	ขนาดกลาง	78	1.7949	.97180	.11003
รวม	ขนาดเล็ก	141	2.3874	.56061	.04721
	ขนาดกลาง	78	1.8077	.47087	.05332

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2- tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ข้อ 1	Equal variances assumed	26.881	.000	5.560	217	.000	.88680	.15950	.57242	1.20117
	Equal variances not assumed			6.212	209.279	.000	.88680	.14276	.60537	1.16822
ข้อ 2	Equal variances assumed	.056	.814	1.976	217	.049	.26596	.13460	.00066	.53126
	Equal variances not assumed			1.997	163.917	.048	.26596	.13321	.00293	.52898
ข้อ 3	Equal variances assumed	5.090	.025	3.561	217	.000	.52019	.14609	.23224	.80813
	Equal variances not assumed			3.728	181.187	.000	.52019	.13954	.24486	.79552
ข้อ 4	Equal variances assumed	6.471	.012	2.835	217	.005	.42226	.14892	.12874	.71577
	Equal variances not assumed			3.031	191.201	.003	.42226	.13931	.14748	.69704
ข้อ 5	Equal variances assumed	16.802	.000	3.217	217	.001	.49182	.15287	.19051	.79313
	Equal variances not assumed			3.487	197.487	.001	.49182	.14105	.21366	.76998
ข้อ 6	Equal variances assumed	14.379	.000	7.797	217	.000	.89307	.11455	.66730	1.11884
	Equal variances not assumed			7.135	123.082	.000	.89307	.12517	.64531	1.14083
รวม	Equal variances assumed	2.935	.088	7.744	217	.000	.57975	.07486	.43221	.72730
	Equal variances not assumed			8.141	183.160	.000	.57975	.07121	.43925	.72026

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ข้อ 7	ขนาดเล็ก	141	2.4043	1.30919	.11025
	ขนาดกลาง	78	1.8718	.93084	.10540
ข้อ 8	ขนาดเล็ก	141	2.1631	1.10598	.09314
	ขนาดกลาง	78	1.7179	.83584	.09464
ข้อ 9	ขนาดเล็ก	141	2.3262	1.27893	.10771
	ขนาดกลาง	78	1.5641	.78276	.08863
ข้อ 10	ขนาดเล็ก	141	2.0567	1.14501	.09643
	ขนาดกลาง	78	1.7308	.80054	.09064
ข้อ 11	ขนาดเล็ก	141	2.8582	1.38658	.11677
	ขนาดกลาง	78	2.2692	1.15852	.13118
ข้อ 12	ขนาดเล็ก	141	3.1560	.65774	.05539
	ขนาดกลาง	78	2.3333	1.34519	.15231
รวม	ขนาดเล็ก	141	2.4940	.50035	.04214
	ขนาดกลาง	78	1.9144	.43092	.04879

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ข้อ 7	Equal variances assumed	42.850	.000	3.174	217	.002	.53246	.16775	.20182	.86310
	Equal variances not assumed			3.491	203.620	.001	.53246	.15253	.23173	.83320
ข้อ 8	Equal variances assumed	14.081	.000	3.098	217	.002	.44517	.14370	.16194	.72841
	Equal variances not assumed			3.353	196.834	.001	.44517	.13279	.18331	.70704
ข้อ 9	Equal variances assumed	53.507	.000	4.787	217	.000	.76214	.15919	.44838	1.07590
	Equal variances not assumed			5.464	214.755	.000	.76214	.13948	.48721	1.03707
ข้อ 10	Equal variances assumed	5.350	.022	2.230	217	.027	.32597	.14619	.03784	.61410
	Equal variances not assumed			2.463	205.290	.015	.32597	.13234	.06505	.58689
ข้อ 11	Equal variances assumed	15.446	.000	3.185	217	.002	.58893	.18489	.22452	.95333
	Equal variances not assumed			3.353	183.879	.001	.58893	.17562	.24243	.93542
ข้อ 12	Equal variances assumed	180.831	.000	6.074	217	.000	.82270	.13544	.55575	1.08964
	Equal variances not assumed			5.076	97.774	.000	.82270	.16207	.50106	1.14433
รวม	Equal variances assumed	2.101	.149	8.613	217	.000	.57961	.06729	.44698	.71224
	Equal variances not assumed			8.991	179.707	.000	.57961	.06447	.45240	.70683

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ข้อ 13	ขนาดเล็ก	141	2.5887	1.04929	.08837
	ขนาดกลาง	78	2.2692	1.15852	.13118
ข้อ 14	ขนาดเล็ก	141	2.3191	.92828	.07818
	ขนาดกลาง	78	1.8974	1.06405	.12048
ข้อ 15	ขนาดเล็ก	141	2.5957	1.14004	.09601
	ขนาดกลาง	78	2.1795	1.15931	.13127
ข้อ 16	ขนาดเล็ก	141	2.4397	1.11078	.09354
	ขนาดกลาง	78	2.1026	1.17981	.13359
ข้อ 17	ขนาดเล็ก	141	2.9645	.85700	.07217
	ขนาดกลาง	78	2.0641	1.02361	.11590
ข้อ 18	ขนาดเล็ก	141	2.8156	.76160	.06414
	ขนาดกลาง	78	1.7821	.96224	.10895
รวม	ขนาดเล็ก	141	2.6205	.41397	.03486
	ขนาดกลาง	78	2.0485	.32301	.03657

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ข้อ 13	Equal variances assumed	2.395	.123	2.078	217	.039	.31942	.15371	.01646	.62239
	Equal variances not assumed			2.020	146.185	.045	.31942	.15816	.00684	.63200
ข้อ 14	Equal variances assumed	.547	.460	3.054	217	.003	.42171	.13809	.14953	.69389
	Equal variances not assumed			2.936	141.675	.004	.42171	.14362	.13780	.70563
ข้อ 15	Equal variances assumed	.000	.983	2.572	217	.011	.41626	.16184	.09727	.73524
	Equal variances not assumed			2.560	156.748	.011	.41626	.16263	.09503	.73749
ข้อ 16	Equal variances assumed	.111	.739	2.104	217	.037	.33715	.16027	.02127	.65304
	Equal variances not assumed			2.067	151.053	.040	.33715	.16308	.01493	.65937
ข้อ 17	Equal variances assumed	6.855	.009	6.939	217	.000	.90044	.12976	.64468	1.15620
	Equal variances not assumed			6.595	136.966	.000	.90044	.13654	.63045	1.17043
ข้อ 18	Equal variances assumed	15.902	.000	8.737	217	.000	1.03355	.11830	.80039	1.26671
	Equal variances not assumed			8.175	130.966	.000	1.03355	.12643	.78344	1.28366
รวม	Equal variances assumed	8.172	.005	10.552	217	.000	.57203	.05421	.46519	.67888
	Equal variances not assumed			11.321	192.902	.000	.57203	.05053	.47238	.67169

Group Statistics

	ขนาดสถานศึกษา	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
ข้อ19	ขนาดเล็ก	141	2.7730	.91315	.07690
	ขนาดกลาง	78	2.3846	1.13081	.12804
ข้อ20	ขนาดเล็ก	141	2.5816	.91929	.07742
	ขนาดกลาง	78	2.2949	.80758	.09144
ข้อ21	ขนาดเล็ก	141	2.5745	.89629	.07548
	ขนาดกลาง	78	2.2692	.89258	.10107
ข้อ22	ขนาดเล็ก	141	2.7447	.88966	.07492
	ขนาดกลาง	78	2.3590	.83704	.09478
ข้อ23	ขนาดเล็ก	141	2.4326	.78654	.06624
	ขนาดกลาง	78	2.1282	.93084	.10540
ข้อ24	ขนาดเล็ก	141	2.2411	.96289	.08109
	ขนาดกลาง	78	1.8590	.96328	.10907
รวม	ขนาดเล็ก	141	2.5582	.44809	.03774
	ขนาดกลาง	78	2.2156	.46989	.05320

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
ข้อ19	Equal variances assumed	14.033	.000	2.764	217	.006	.38843	.14053	.11146	.66540
	Equal variances not assumed			2.601	133.050	.010	.38843	.14936	.09301	.68386
ข้อ20	Equal variances assumed	2.251	.135	2.305	217	.022	.28669	.12436	.04158	.53179
	Equal variances not assumed			2.393	176.948	.018	.28669	.11981	.05024	.52313
ข้อ21	Equal variances assumed	.072	.789	2.417	217	.016	.30524	.12629	.05632	.55415
	Equal variances not assumed			2.420	159.555	.017	.30524	.12614	.05612	.55436
ข้อ22	Equal variances assumed	.097	.755	3.137	217	.002	.38571	.12296	.14336	.62805
	Equal variances not assumed			3.193	167.362	.002	.38571	.12081	.14719	.62422
ข้อ23	Equal variances assumed	.742	.390	2.566	217	.011	.30442	.11862	.07063	.53821
	Equal variances not assumed			2.445	137.997	.016	.30442	.12448	.05828	.55056
ข้อ24	Equal variances assumed	.496	.482	2.812	217	.005	.38216	.13589	.11432	.65000
	Equal variances not assumed			2.812	158.940	.006	.38216	.13591	.11374	.65058
รวม	Equal variances assumed	.240	.625	5.325	217	.000	.34259	.06434	.21578	.46940
	Equal variances not assumed			5.252	152.702	.000	.34259	.06523	.21372	.47145

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ภาคผนวก จ 1 หนังสือขอเสนอแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก จ 2 หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
การศึกษา

ภาคผนวก จ 1

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ภาคผนวก จ 1 หนังสือขอเสนอแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก จ 2

หนังสือขอความอนุเคราะห์

ภาคผนวก จ 2 หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
การศึกษา

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวบานเย็น ศรีรงไชย
วันเกิด	8 สิงหาคม 2526
สถานที่เกิด	อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	8 หมู่ 8 ตำบลวังไชย อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม 44130

ประวัติการศึกษา

2541	ระดับประถมศึกษา โรงเรียนบ้านหัวหนอง (สังฆวิทยา) อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
2543	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
2545	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยการ โรงเรียนบรบือวิทยาคาร อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
2547	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
2548	ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สถาบันการพลศึกษา (วิทยาเขตมหาสารคาม)
2549	ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2556	กำลังศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) สาขาวิชา การบริหารการศึกษาวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย จังหวัดขอนแก่น